

लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सम्बन्धी अतिरिक्त मार्गदर्शन

(AUDITOR REPORTING
SUPPLEMENTAL GUIDANCE)

कम जटिल निकायहरूका वित्तीय विवरणहरूको
लेखापरीक्षणको लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान
(NSA for LCE)

लेखापरीक्षणमान बोर्ड
AUDITING
STANDARDS BOARD

विषयसूची

१. परिचय	१
२. लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (भाग ९.४)	२
(क) सम्बोधन.....	४
(ख) राय.....	४
(ग) सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरु.....	४
(घ) प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्ने अन्य जिम्मेवारीहरु	५
(ङ) लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर.....	५
(च) लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको मिति	६
(छ) युनिक डकुमेन्ट आइडेन्टिफिकेसन नम्बर (UDIN).....	६
३. लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा रायमा परिमार्जनहरू (भाग ९.५).....	७
४. विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेद (भाग ९.६).....	१०
५. अन्य विषयवस्तुको अनुच्छेद (भाग ९.६ र भाग ९.७).....	११
६. अन्य जानकारी (भाग ९.८ र ९.९).....	१२
७. अविच्छिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता (भाग ९.५ र ९.६).....	१३
अनुसूची - लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनका नमुनाहरु	१५
(क) कैफियत सहितको राय, विषयवस्तुको जोड र अन्य कानुनी तथा नियामकिय आवश्यकताहरू उपर प्रतिवेदन	१५
(ख) कैफियत सहितको राय, पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थता....	२१
(ग) प्रतिकूल राय	२६
(घ) राय व्यक्त गर्न अस्वीकार र एक अन्य विषयवस्तुको अनुच्छेद	२९
(ङ) अपरिमार्जित राय र अन्य जानकारी खण्ड	३२
(च) अपरिमार्जित राय र अविच्छिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता	३५
(छ) अविच्छिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चिततामा आधारित कैफियत सहितको राय.....	३७
(ज) अविच्छिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चिततामा आधारित प्रतिकूल राय	४०

१. परिचय (Introduction)

यो लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सम्बन्धी अतिरिक्त मार्गदर्शन (Auditor's Reporting Supplemental Guidance) कम जटिल निकायहरूका वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणको लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान (NSA for LCE) प्रयोग गर्दा लेखापरीक्षकको परिमार्जित प्रतिवेदनहरूको सम्बन्धमा लेखापरीक्षकहरूलाई थप मार्गदर्शन प्रदान गर्न विकसित गरिएको हो । यो र NSA for LCE लाई सँगसँगै अध्ययन गर्नु पर्दछ ।

यो मार्गदर्शनले गैर-आधिकारिक मार्गदर्शन प्रदान गर्दछ र NSA for LCE (जसको शब्दहरूलाई मात्र आधिकारिक मानिन्छन्) लाई संशोधन वा विस्थापन गर्दैन । यो मार्गदर्शन अध्ययन गर्नु NSA for LCE अध्ययन गर्नुको विकल्प होइन । यो मार्गदर्शन आफैमा पूर्ण छैन र NSA for LCE को सन्दर्भ सदैव लिनु पर्दछ ।

यस अतिरिक्त मार्गदर्शनले निम्न विषयहरूमा मार्गदर्शन प्रदान गर्दछः^१

- लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनका विभिन्न तत्वहरू (भाग २) ।
- लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा रायमा गरिएका परिमार्जनहरू (भाग ३) ।
- लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन भित्र विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेदहरूको प्रयोग (भाग ४) ।
- लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन भित्र अन्य विषयवस्तुका अनुच्छेदहरूको प्रयोग (भाग ५) ।
- अन्य जानकारी उपर प्रतिवेदन (भाग ६) ।
- अविच्छिन्नतासँग सम्बन्धित सारभुत अनिश्चितताको बारेमा प्रतिवेदन (भाग ७) । अनुसूचीमा निम्नबमोजिम आठवटा लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनका नमुनाहरू समावेश गरिएका छन् :
 - प्रतिवेदनको नमुना (क) : कैफियत सहितको राय (वित्तीय विवरणमा सारभुत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती), विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेद र अन्य कानुनी तथा नियामकिय आवश्यकताहरू उपर प्रतिवेदन ।
 - प्रतिवेदनको नमुना (ख) : समूह वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण (समूह लेखापरीक्षण) मा कैफियत सहितको राय (पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थता) ।
 - प्रतिवेदनको नमुना (ग) : प्रतिकूल राय ।

^१ NSA for LCE को First Time Implementation Guide तयार गरी छिटै प्रकाशन गर्ने AuSB को योजना रहेको छ जसमा लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा स्थानान्तरणको प्रभावहरूका साथै NSA for LCE बाट NSA मा स्थानान्तरण (Transition) सँग सम्बन्धित मार्गदर्शन समावेश हुनेछ ।

- प्रतिवेदनको नमुना (घ) : राय व्यक्त गर्न अस्वीकार र अन्य विषयवस्तुको अनुच्छेद ।
- प्रतिवेदनको नमुना (ङ) : अपरिमार्जित राय र अन्य जानकारी खण्ड ।
- प्रतिवेदनको नमुना (च) : अपरिमार्जित राय र अविच्छिन्नतासँग सम्बन्धित सारभुत अनिश्चितता ।
- प्रतिवेदनको नमुना (छ) : अविच्छिन्नतासँग सम्बन्धित सारभुत अनिश्चिततामा आधारित कैफियत सहितको राय ।
- प्रतिवेदनको नमुना (ज) : अविच्छिन्नतासँग सम्बन्धित सारभुत अनिश्चिततामा आधारित प्रतिकूल राय ।

यी प्रतिवेदनका नमुनाहरू NSA for LCE भित्र समावेश नभएका नमुनाहरू हुन् । NSA for LCE को भाग ९ मा समावेश गरिएको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको निर्दिष्ट ढाँचा र विषयवस्तुका अतिरिक्त सान्दर्भिकता अनुसार लेखापरीक्षकहरूलाई मार्गदर्शन गर्न यि नमुनाहरू प्रयोग गर्न सकिन्छ । कानून वा नियमको अनुपालनको लागि अथवा अनुबन्धको विशेष परिस्थितिहरूलाई सम्बोधन गर्न राय वा प्रतिवेदनलाई परिमार्जन गर्न आवश्यक रहेको अवस्थामा बाहेक NSA for LCE को अनुच्छेद ९.४.१ मा वर्णन गरिएअनुसार भाग ९ मा प्रस्तुत निर्दिष्ट ढाँचा र विषयवस्तुबाट विचलित हुन प्रतिबन्धित छ । यसमा परिमार्जित राय, विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेद, अन्य विषयवस्तुको अनुच्छेद, अविच्छिन्नतासँग सम्बन्धित सारभुत अनिश्चितता, प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्ने अन्य जिम्मेवारीहरू (Other Reporting Responsibilities), वा अन्य जानकारीसँग सम्बन्धित अलग खण्ड समावेश छ ।

२. लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (Auditor's Report) (भाग ९.४)

NSA for LCE को अनुच्छेद ९.४.१ ले लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा समावेश गर्नुपर्ने निर्दिष्ट ढाँचा र विषयवस्तु निर्धारण गरेको छ । अनुच्छेद ९.४.१ (क) मा वर्णन गरिएअनुसार, कानून वा नियमद्वारा लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको ढाँचा र सोमा प्रयोग हुने शब्दावलीहरू तोकिएको अवस्थामा निम्न बमोजिम प्रतिवेदनको ढाँचाको तत्वहरू र विषयवस्तुहरू समावेश भएमा मात्र लेखापरीक्षकले NSA for LCE को सन्दर्भ उल्लेख गर्नु पर्दछ :

- शीर्षक ।
- सम्बोधन (अनुबन्धको परिस्थिति बमोजिम आवश्यक पर्ने सम्बोधन) ।
- “राय” खण्ड जसमा निम्न विषयहरू समावेश हुन्छन् :
 - वित्तीय विवरणहरू लेखापरीक्षण गरिएको छ भन्ने व्यहोरा, कुन निकायको वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण गरिएको र ती वित्तीय विवरणहरूको पहिचान, र

लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सम्बन्धी अतिरिक्त मार्गदर्शन - NSA for LCE

- वित्तीय विवरणहरू उपर व्यक्त गरिएको राय र वित्तीय विवरणहरू तयार गर्न प्रयोग गरिएको लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाकाको सन्दर्भ ।
- “रायको आधार” खण्ड जसमा निम्न विषयहरू समावेश हुन्छन् :
 - लेखापरीक्षण NSA for LCE अनुसार गरिएको थियो भन्ने व्यहोरा ।
 - लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरू अनुसार लेखापरीक्षक निकायबाट स्वतन्त्र छन् र यी आवश्यकताहरू अनुसार लेखापरीक्षकको अन्य नैतिक जिम्मेवारीहरू पूरा गरेका छन् भन्ने व्यहोरा । यसले नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले जारी गरेको *लेखा व्यवसायिहरूको लागि आचार संहिताको हातेपुस्तक (स्वतन्त्रता सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय मापदण्डहरू सहित)* लाई जनाउँदछ ।
 - लेखापरीक्षकले प्राप्त गरेको लेखापरीक्षण प्रमाण लेखापरीक्षकको रायको लागि आधार प्रदान गर्न पर्याप्त र उपयुक्त छ भन्ने बारे लेखापरीक्षक विश्वस्त छन् छैनन् भन्ने विषयको उल्लेख ।
- वित्तीय विवरणहरूको तयारीका लागि व्यवस्थापनको जिम्मेवारीहरूको विवरण, जसले NSA for LCE को भाग ९ को अनुच्छेद ९.४.१ अन्तर्गत आवश्यक विषयहरूलाई सम्बोधन गर्दछ ।
- वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणका लागि लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरूको विवरण, जसले लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको यस खण्डका लागि NSA for LCE को भाग ९ को अनुच्छेद ९.४.१ मा उल्लेखित विषयहरू सम्बोधन गर्दछ ।
- लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर, लेखापरीक्षको नाम तथा लेखापरीक्षण फर्मको नाम र छाप ।
- लेखापरीक्षकको ठेगाना ।
- लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको मिति ।
- युनिक डकुमेन्ट आइडेन्टिफिकेसन नम्बर (UDIN)
- अनुबन्धको विशेष परिस्थितिहरूमा लेखापरीक्षकको राय परिमार्जन गर्नुपरेमा, राय र रायको आधार खण्डहरू (माथि हेर्नुहोस्) लाई उपयुक्तता अनुसार क्वालिफाइड सहितको राय (Qualified Opinion), प्रतिकूल राय (Adverse Opinion) वा राय व्यक्त गर्न अस्वीकार (Disclaimer of Opinion) को रूपमा संशोधन गरिन्छ र उक्त परिमार्जन उत्पन्न गर्ने विषयवस्तुको विवरण समावेश गरिन्छ ।
- अनुबन्धको परिस्थितिअनुसार लागू हुने अवस्थामा, विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेद

(Emphasis of Matter Paragraph), अन्य विषयवस्तुको अनुच्छेद (Other Matter Paragraph), अविच्छिन्नता (Going Concern) सँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितताको खण्ड, अन्य जानकारी (Other Information) खण्ड, वा लेखापरीक्षकको NSA for LCE अन्तर्गतका जिम्मेवारीबाहेक प्रतिवेदन सम्बन्धी थप जिम्मेवारीहरू सम्बोधन गर्ने खण्ड ।

लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनका केही आवश्यक तत्वहरूमा थप मार्गदर्शन निम्न बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

(क) सम्बोधन (Addressee)

कानून, नियम वा अनुबन्धको सर्तहरूले लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन कसलाई सम्बोधन गर्नुपर्ने हो भन्ने विषय निर्धारण गर्न सक्दछन् । लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा सामान्यतया ती व्यक्तिहरूलाई सम्बोधन गरिन्छ, जसका लागि प्रतिवेदन तयार गरिएको हुन्छ । प्रायः प्रतिवेदनमा निकायका शेयरधनीहरू वा लेखापरीक्षण भएको निकायको शासकिय भूमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरू (वा निकायको सञ्चालक समिति) लाई सम्बोधन गरिएको हुन्छ ।

(ख) राय (Opinion)

लेखापरीक्षकले यथार्थ प्रस्तुतीको खाका (Fair Presentation Framework) अनुसार तयार गरिएका वित्तीय विवरणहरूमा राय व्यक्त गर्दा प्रयोग गर्ने “सम्पूर्ण सारभूत रूपमा यथार्थ चित्रण गर्दछ (Present Fairly, in all Material Respects)” र “सही र निष्पक्ष चित्रण गर्दछ (Give a True and Fair View)” भन्ने वाक्यांशहरूलाई समान अर्थ प्रदान गर्ने (Equivalent) वाक्यांशहरू मानिन्छ ।

(ग) सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरू (Relevant Ethical Requirements)

खण्ड ९.४.१ बमोजिम “रायको आधार” खण्डमा लेखापरीक्षकले “[निकाय] बाट [क्षेत्राधिकार] मा वित्तीय विवरणको हाम्रो लेखापरीक्षणसँग सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरू अनुसार हामी स्वतन्त्र छौं, र यी आवश्यकताहरू अनुसार हाम्रा अन्य नैतिक जिम्मेवारीहरू पूरा गरेका छौं” भन्ने व्यहोरा समावेश गर्नु पर्दछ ।

NSA for LCE को अनुसूची १, “शब्दावली” मा वर्णन गरिए अनुसार, सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरूमा सामान्यतया नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले जारी गरेको *लेखाव्यावसायिकहरूका लागि आचार संहिताको हातेपुस्तक (स्वतन्त्रता सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय मापदण्डहरू सहित)* का वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित प्रावधानहरू समावेश हुन्छन् ।

कानून वा नियमअनुसार लेखापरीक्षकलाई वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणमा लागू हुने स्वतन्त्रतासँग

सम्बन्धित लगायतका सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरूबारे लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा थप विशिष्ट (More Specific) जानकारी प्रदान गर्न आवश्यक हुन सक्दछ ।

(घ) प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्ने अन्य जिम्मेवारीहरू (Other Reporting Responsibilities)

खण्ड ९.४.१(ग) ले लेखापरीक्षक प्रतिवेदनको निर्दिष्ट ढाँचा र विषयवस्तुलाई “प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्ने अन्य जिम्मेवारीहरू (Other Reporting Responsibilities)” (अर्थात्, NSA for LCE अन्तर्गत लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू बाहेकका उल्लेख गर्नुपर्ने प्रतिवेदन सम्बन्धी अन्य जिम्मेवारीहरू) को लागि परिमार्जन गर्न सकिने विषयलाई समेट्दछ । लागू हुने अवस्थामा, प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्ने अन्य जिम्मेवारीहरूलाई लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको एक अलग खण्डमा “अन्य कानूनी तथा नियामकिय आवश्यकताहरू उपर प्रतिवेदन” भन्ने शीर्षक वा खण्डको विषयवस्तु अनुसार अन्य उपयुक्त शीर्षक अन्तर्गत सम्बोधन गरिन्छ । यस अवस्थामा, NSA for LCE अन्तर्गतका लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनसँग सम्बन्धित जिम्मेवारीहरूलाई सम्बोधन गर्ने लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनका खण्डहरू “वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण बारे प्रतिवेदन” भन्ने उप-शीर्षक अन्तर्गत प्रस्तुत गर्न सकिन्छ, र सो पश्चात “अन्य कानूनी र नियामकिय आवश्यकताहरू उपर प्रतिवेदन” भन्ने उप-शीर्षक अन्तर्गत राख्न सकिन्छ ।

यदि प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्ने अन्य जिम्मेवारीहरूले, NSA for LCE ले आवश्यक गरेका प्रतिवेदन सम्बन्धी जिम्मेवारीहरू अन्तर्गत प्रस्तुत गरिएका विषयवस्तुहरूलाई सम्बोधन गर्दछन् भने, त्यस्ता प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्ने अन्य जिम्मेवारीहरू, NSA for LCE द्वारा आवश्यक सम्बन्धित प्रतिवेदनका तत्वहरू (Report Elements) को रूपमा सोहि खण्डमा प्रस्तुत गर्न सकिन्छ तर त्यस्ता तत्वहरूलाई स्पष्ट रूपमा छुट्याएर प्रस्तुत गर्नु पर्दछ ।

प्रतिवेदनको नमुना

अनुसूचीमा रहेको प्रतिवेदनको नमुना (क) मा “अन्य कानूनी तथा नियामकिय आवश्यकताहरू उपर प्रतिवेदन” शीर्षक अन्तर्गत अन्य जिम्मेवारीहरूको उदाहरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर (Signature of the Auditor)

यस अन्तर्गत लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर र लेखापरीक्षकको नामका साथै लेखापरीक्षण फर्मको नाम र छाप समावेश हुन्छ । लेखापरीक्षकको हस्ताक्षरको अतिरिक्त, केही क्षेत्राधिकारहरूमा लेखापरीक्षकले आफ्नो लेखाव्यावसायिक पद/उपाधि (Professional Accountancy Designation) वा लेखापरीक्षक वा फर्म (उपयुक्तता अनुसार) लाई सो क्षेत्राधिकारको उपयुक्त इजाजत प्रदान गर्ने प्राधिकरण (Licensing Authority) द्वारा मान्यता प्राप्त भएको तथ्यलाई लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा घोषणा गर्न आवश्यक पर्न सक्दछ ।

केही अवस्थाहरूमा, कानून वा नियमले लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा विद्युतीय हस्ताक्षरहरू (Electronic Signatures) प्रयोग गर्ने अनुमति प्रदान गर्न सक्दछ ।

(च) लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको मिति (Date of the Auditor's Report)

लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको मितिले प्रयोगकर्तालाई, उक्त मितिसम्म लेखापरीक्षकको जानकारीमा आएका तथा घटेका घटनाहरू र कारोबारहरूको प्रभावलाई लेखापरीक्षकले विचार गरेका छन् भन्ने बारेमा जानकारी गराउँदछ ।

(छ) युनिक डकुमेन्ट आइडेन्टिफिकेसन नम्बर (Unique Document Identification Number – UDIN)

युनिक डकुमेन्ट आइडेन्टिफिकेसन नम्बर (UDIN) भनेको १८ अंकको विशिष्ट नम्बर (जसमा पहिलो ६ वटा अंकहरूले लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको मिति, सो पश्चातका २ वटा अक्षरहरूले लेखापरीक्षकको वर्ग, सो पश्चातका ५ वटा अंकहरूले लेखापरीक्षकको सदस्यता संख्या र अन्तिम ५ अक्षर तथा अंकहरूले उक्त प्रतिवेदनको विशिष्ट पहिचानलाई जनाउँदछ) हो जुन नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था (ICAN) का सदस्यद्वारा गरिने प्रत्येक लेखापरीक्षण र प्रमाणीकरणको लागि युडिन प्रणाली (UDIN Application) बाट सृजना हुन्छ ।

उदाहरणको लागि यदि कुनै लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको UDIN खण्डमा **241006CA00XXXfX6QP** उल्लेख गरिएको छ भने, उक्त UDIN लाई निम्नानुसार व्याख्या गर्न सकिन्छ :

UDIN: **241006CA00XXXfX6QP**

भाग	विवरण	विश्लेषण
241006	मिति	उक्त प्रतिवेदन मिति २०२४ अक्टोबर ०६ तारिकमा जारी गरिएको थियो ।
CA	सदस्यको वर्ग	उक्त प्रतिवेदन चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स द्वारा जारी गरिएको थियो ।
00XXX	सदस्य संख्या	उक्त प्रतिवेदन जारी गर्ने चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्सको सदस्यता संख्या 00XXX हो ।
fX6QP	विशिष्ट पहिचान	युडिन प्रणाली (UDIN Application) बाट सृजना भएको उक्त प्रतिवेदनलाई विशिष्ट पहिचान दिने अक्षर र अंकको मिश्रण ।

UDIN को उद्देश्य भनेको लगानीकर्ता, ऋणदाताहरू, नियामकहरू र अन्य सरोकारवालाहरूलाई ICAN का सदस्यहरूले प्रमाणित गरेका कागजातहरूको आधिकारिकता (Authenticity) बारे आश्वस्तता (Assurance) प्रदान गरी लेखाव्यवसायको सम्बन्धमा सामाजिक मान्यता तथा विश्वास अभिवृद्धि गर्ने

तथा ICAN को कुनै सदस्यको सदस्यतालाई दुरुपयोग गरी गैर-सदस्य वा अन्य बाट हुनसक्ने लेखाव्यवसाय सम्बन्धी अनुचित कार्यलाई निरुत्साहित गर्ने हो । यसले ICAN का सदस्यद्वारा प्रविष्ट गरिएको, प्रमाणीकरण/लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरणसँग सम्बन्धित विशिष्ट विवरणहरू प्रदान गर्दछ जुन विभिन्न पक्षहरूलाई प्रस्तुत गरिएको कागजातसँग क्रस-भेरिफाई गर्न सकिन्छ ।

३. लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा रायमा परिमार्जनहरू (Modifications to the Opinion in the Auditor's Report) (भाग ९.५)

NSA for LCE को भाग ९.५ ले लेखापरीक्षकले परिमार्जित राय व्यक्त गर्दा लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको राय र रायको आधार खण्डहरू कहिले र कसरी परिमार्जन गर्दछन् भनी निर्दिष्ट गर्दछ । यसमा NSA for LCE मा रहेका निम्न तीन तालिकाहरूमा प्रस्तुत आवश्यकताहरू समावेश छन् :

- तालिका “क” ले परिमार्जनको कारकको रूपमा रहेका विषयवस्तुको प्रकृति र वित्तीय विवरणहरूमा यसको प्रभाव वा सम्भावित प्रभावहरूको व्यापकता बारे लेखापरीक्षकको पेशागत विवेकको आधारमा व्यक्त गरिने रायको प्रकार (अर्थात् कैफियत सहितको राय, प्रतिकूल राय वा राय व्यक्त गर्न अस्वीकार) लाई कसरी असर गर्दछ भनी निर्दिष्ट गरेको छ ।
- तालिका “ख” ले तालिका “क” मा रहेका प्रत्येक रायको लागि रायमा गरिने परिमार्जनलाई निर्दिष्ट गर्दछ । यस तालिकाले यथार्थ प्रस्तुतीको खाका (Fair Presentation Framework) अनुसार तयार पारिएका वित्तीय विवरणहरू र अनुपालन खाका (Compliance Framework) अनुसार तयार पारिएका वित्तीय विवरणहरू बीचको भिन्नता छुट्याउँदछ ।
- तालिका “ग” मा लेखापरीक्षकको रायलाई परिमार्जन गर्नुपर्ने विशेष अवस्थाहरू र विषयवस्तुको प्रकृतिको आधारमा ती अवस्थाहरूमा व्यक्त गरिने रायका प्रकारहरू (तालिका “क” मा उल्लिखित बमोजिम) प्रस्तुत गरिएको छ । यो तालिका लेखापरीक्षकको रायलाई परिमार्जन गर्नुपर्ने अवस्थाहरूको पूर्ण सूची भने होइन ।

सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुतीहरूको प्रकृति (Nature of Material Misstatements)

वित्तीय विवरणमा सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती (Material Misstatement) को कारण लेखापरीक्षकले कैफियत सहितको राय (Qualified Opinion) वा प्रतिकूल राय (Adverse Opinion) व्यक्त गर्नुपर्ने अवस्था आउन सक्दछ । यस्ता त्रुटिपूर्ण प्रस्तुतीहरू निम्न विषयहरूसँग सम्बन्धित हुन सक्दछन् :

- चयन गरिएका लेखा नीतिहरूको उपयुक्तता । उदाहरणका लागि, जब :
 - चयन गरिएका लेखा नीतिहरू लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाकासँग मेल खाँदैनन्, वा

लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सम्बन्धी अतिरिक्त मार्गदर्शन - NSA for LCE

- वित्तीय विवरणहरूले आधारभुत कारोबार र घटनाहरूलाई, यथार्थ प्रस्तुति (Fair Presentation) प्राप्त गर्ने तवरले, प्रतिनिधित्व गर्दैनन् ।
- चयन गरिएका लेखा नीतिहरूको प्रयोग ।
उदाहरणका लागि, जब व्यवस्थापनले :
 - वित्तीय प्रतिवेदनको खाकाद्वारा आवश्यक गरिएको लेखा नीतिलाई उचित रूपमा लागू गर्दैन (अर्थात्, चयन गरिएका लेखा नीतिलाई गलत रूपमा लागू गर्दछ), वा
 - चयन गरिएका लेखा नीतिहरूलाई फरक अवधिहरूमा वा एकै प्रकारका कारोबार तथा घटनाहरूमा समान रूपले (Consistently) लागू गर्दैन ।
- वित्तीय विवरणहरूमा खुलासाहरूको उपयुक्तता वा पर्याप्तता । उदाहरणका लागि, यो निम्न अवस्थाहरूमा उत्पन्न हुन सक्दछ :
 - वित्तीय विवरणहरूमा लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाकाद्वारा आवश्यक पर्ने सबै खुलासाहरू समावेश नभएको अवस्थामा,
 - वित्तीय विवरणहरूमा लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाकाअनुसार खुलासाहरू प्रस्तुत नगरिएको अवस्थामा, वा
 - वित्तीय विवरणहरूमा यथार्थ प्रस्तुति प्राप्त गर्न आवश्यक खुलासाहरू समावेश नभएको अवस्थामा ।

पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थताको प्रकृति (Nature of an Inability to Obtain Sufficient Appropriate Audit Evidence)

कैफियत सहितको राय (Qualified Opinion) वा राय व्यक्त गर्न अस्वीकार (Disclaimer of Opinion) निम्त्याउन सक्ने, पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न लेखापरीक्षकको असमर्थता (जसलाई लेखापरीक्षणको क्षेत्राधिकारमा सीमितता पनि भनिन्छ), निम्न कारणहरूबाट उत्पन्न हुन सक्दछ :

- निकायको नियन्त्रणमा नरहेका परिस्थितिहरू । उदाहरणका लागि :
 - निकायको लेखा अभिलेखहरू नष्ट भएका छन् ।
 - एउटा महत्वपूर्ण एकाइको लेखा अभिलेखहरू सरकारी प्राधिकरण (हरु) (Governmental Authorities) ले अनिश्चितकालको लागि जफत गरेका छन् ।

- लेखापरीक्षकको कामको प्रकृति वा समयसँग सम्बन्धित परिस्थितिहरू । उदाहरणका लागि :
 - निकायले सम्बद्ध निकायको लागि लेखाको इक्विटी विधि प्रयोग गर्न आवश्यक छ, र उक्त निकायमा इक्विटी विधि उपयुक्त रूपमा लागू गरिएको छ, छैन भनी मूल्याङ्कन गर्नको लागि आवश्यक वित्तीय जानकारीहरूको बारेमा पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न लेखापरीक्षक असमर्थ हुन्छन् ।
 - लेखापरीक्षकको नियुक्तिको समयको कारण लेखापरीक्षक भौतिक मौज्जात गणनाको अवलोकन गर्न असमर्थ हुन्छन् ।
 - लेखापरीक्षकले विस्तृत परिक्षण विधिहरू (Substantive Procedures) मात्र सम्पादन गर्नु पर्याप्त छैन भनी निर्धारण गर्दछन्, तर निकायको नियन्त्रणहरू प्रभावकारी छैनन् ।
- व्यवस्थापनद्वारा लगाइएका सीमाहरू । उदाहरणका लागि :
 - व्यवस्थापनले लेखापरीक्षकलाई भौतिक मौज्जात गणनाको अवलोकन गर्नबाट रोक्दछ ।
 - व्यवस्थापनले लेखापरीक्षकलाई विशिष्ट खाताका मौज्जातहरूको बाह्य समर्थन (External Confirmation) अनुरोध गर्नबाट रोक्दछ ।

कैफियत सहितको राय (Qualified Opinion)

अनुच्छेद ९.५.३ ले यथार्थ प्रस्तुतीको खाका र अनुपालन खाका दुबैको लागि कैफियत सहितको रायको शब्दावलीमा गर्नुपर्ने परिमार्जनलाई निम्नानुसार निर्दिष्ट गर्दछ :

“...कैफियत सहितको रायको आधार खण्डमा वर्णन गरिएका विषय(हरू) को [प्रभाव वा सम्भावित प्रभावहरू] बाहेक.....” । लेखापरीक्षकले प्रभाव वा सम्भावित प्रभावहरू निम्न अवस्थामा प्रयोग गर्दछन् :

- वित्तीय विवरणहरूमा सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती हुँदा, “प्रभावहरू” प्रयोग गर्दछन् ।
- पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थ हुँदा, “सम्भावित प्रभावहरू” प्रयोग गर्दछन् ।

रायको आधार (Basis for Opinion)

NSA for LCE को अनुच्छेद ९.५.२ (ख) अनुसार, लेखापरीक्षकले आफ्नो राय परिमार्जन गरेको अवस्थामा, उनले रायको आधार खण्डभित्र:

- परिमार्जनको कारकको रूपमा रहेका विषयवस्तुको विवरण समावेश गर्नु पर्दछ, र
- NSA for LCE को भाग ९ मा रहेको तालिका “क” देखि “ग” बमोजिम शीर्षक परिमार्जन गर्नु पर्दछ ।

प्रतिवेदनका नमुनाहरू (Illustrative Reports)

अनुसूचीमा दिइएको प्रतिवेदनको नमुना (क) मा सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती (Material Misstatement) भएको वित्तीय विवरणको कारण प्रदान गरिएको कैफियत सहितको राय (Qualified Opinion) को नमुना प्रस्तुत गरिएको छ ।

अनुसूचीमा दिइएको प्रतिवेदनको नमुना (ख) मा समूह लेखापरीक्षण (Group Audit) मा पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थ भएको कारण प्रदान गरिएको कैफियत सहितको राय (Qualified Opinion) को नमुना प्रस्तुत गरिएको छ ।

अनुसूचीमा दिइएको प्रतिवेदनको नमुना (ग) मा सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती भएका वित्तीय विवरणहरूको कारण प्रदान गरिएको प्रतिकूल राय (Adverse Opinion) को नमुना प्रस्तुत गरिएको छ ।

अनुसूचीमा दिइएको प्रतिवेदनको नमुना (घ) मा पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थ भएको कारण राय व्यक्त गर्न अस्वीकार (Disclaimer of Opinion) को नमुना प्रस्तुत गरिएको छ ।

४. विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेद (Emphasis of Matter Paragraphs) (भाग ९.६)

NSA for LCE को खण्ड ९.६.१ मा वर्णन गरिए अनुसार, लेखापरीक्षकको पेशागत विवेकअनुसार प्रयोगकर्ताहरूले वित्तीय विवरणहरू बुझ्नको लागि आधारभूत रहेको कुनै महत्वपूर्ण विषयमा लेखापरीक्षकले प्रयोगकर्ताहरूको ध्यानाकर्षण गराउन आवश्यक ठान्दछन् र उक्त विषयको कारण आफ्नो राय परिमार्जन गर्न आवश्यक छैन भने लेखापरीक्षकले आफ्नो प्रतिवेदनको अलग खण्डमा विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेद (Emphasis of Matter Paragraph) समावेश गर्नु पर्दछ (NSA for LCE को खण्ड ९.६.१, ९.६.३, ९.६.४ र ९.६.७ हेर्नुहोस्) ।

विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेदको व्यापक/अत्याधिक प्रयोगले त्यस्ता विषयहरूको बारेमा लेखापरीक्षकको सञ्चारको प्रभावकारितालाई कम गर्न सक्दछ । विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेदको आवश्यकता छ छैन भन्ने विषय विचार गर्दा लेखापरीक्षकले पेशागत विवेकको प्रयोग गर्दछन् ।

वित्तीय विवरणहरूमा उपयुक्त रूपमा प्रस्तुत वा खुलासा गरिएका विषयहरूमा ध्यानाकर्षण गर्न लेखापरीक्षकले विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेद समावेश गर्न आवश्यक ठान्न सक्ने उदाहरणहरू :

- कानून वा नियमद्वारा तोकिएको वित्तीय प्रतिवेदनको खाका अस्वीकार्य भए तापनि उक्त कानून वा नियममा तोकिएको कारणले मात्र स्वीकार्य भएको अवस्था ।
- लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको मितिपछि, लेखापरीक्षकको जानकारीमा आएका तथ्यहरूको कारण नयाँ वा परिमार्जित प्रतिवेदन प्रदान गरिएको अवस्था (अर्थात्, पछिल्ला घटनाहरू) ।
- वित्तीय विवरणहरूको मिति र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको मितिको बीचमा घटेको उल्लेख्य पछिल्लो घटना ।
- असाधारण मुद्दा वा नियामकिय कारबाहीको भविष्यको परिणामसँग सम्बन्धित अनिश्चितता ।
- नयाँ लेखामानको लागू मिति भन्दा पहिले लागू गरिएको अवस्था (Early Application) (त्यसरी लागू गर्न अनुमति भएको अवस्थामा), जसले वित्तीय विवरणहरूमा सारभूत रूपमा प्रभाव पार्दछ ।
- ठुलो विपत्ति (Major Catastrophe) जसले निकायको वित्तीय स्थितिमा महत्वपूर्ण प्रभाव पारेको थियो वा पारीरहेको छ ।

प्रतिवेदनको नमुना (Illustrative Report)

अनुसूचीमा दिइएको प्रतिवेदनको नमुना (क) मा विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेद (Emphasis of Matter Paragraph) को नमुना प्रस्तुत गरिएको छ ।

५. अन्य विषयवस्तुको अनुच्छेद (Other Matter Paragraphs) (भाग ९.६ र भाग ९.७)

NSA for LCE को अनुच्छेद ९.६.२ मा वर्णन गरिए अनुसार, यदि लेखापरीक्षकले आफ्नो पेसागत विवेकअनुसार लेखापरीक्षण, लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी वा लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन बुझ्न प्रयोगकर्ताहरूका लागि सान्दर्भिक ठानिने तर वित्तीय विवरणहरूमा प्रस्तुत वा खुलासा नगरिएका कुनै विषयवस्तु सञ्चार गर्न आवश्यक छ भनी ठान्दछन् र त्यस्तो विषयवस्तु कानून वा नियमद्वारा निषेध गरिएको छैन भने लेखापरीक्षकले आफ्नो प्रतिवेदनमा “अन्य विषयवस्तु” समावेश गर्ने उपयुक्त शीर्षक भएको छुट्टै खण्ड भित्र अन्य विषयवस्तुको अनुच्छेद समावेश गर्नु पर्दछ (NSA for LCE को अनुच्छेदहरू ९.६.२, ९.६.३, ९.६.५, ९.६.७, ९.७.३, ९.७.४, ९.७.५ र ९.७.८ हेर्नुहोस्) ।

प्रयोगकर्ताहरूको ध्यान लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा सम्बोधन गरिएका प्रतिवेदन सम्बन्धी अन्य जिम्मेवारीहरूसँग सम्बन्धित कुनै विषयवस्तुतर्फ आकर्षित गर्न “अन्य विषयवस्तु” अनुच्छेद समावेश गरिएको अवस्थामा, यो अनुच्छेद “अन्य कानूनी तथा नियामकिय आवश्यकताहरू उपर प्रतिवेदन” खण्डमा समावेश गर्न सकिन्छ (माथिको भाग २ (घ) हेर्नुहास्) । जब लेखापरीक्षकको सबै जिम्मेवारीहरू वा प्रयोगकर्ताहरूको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन प्रतिको बुझाइको लागि सान्दर्भिक हुन्छ, “अन्य विषयवस्तु” अनुच्छेदलाई “वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण बारे प्रतिवेदन” र “अन्य कानूनी तथा नियामकिय आवश्यकताहरू उपर प्रतिवेदन” पछि एक अलग खण्डको रूपमा समावेश गर्न सकिन्छ ।

प्रतिवेदनको नमुना (Illustrative Report)

अनुसूचीमा दिइएको प्रतिवेदनको नमुना (घ) मा अन्य विषयवस्तुको अनुच्छेद (Other Matter Paragraph) को नमुना प्रस्तुत गरिएको छ ।

६. अन्य जानकारी (Other Information) (भाग ९.८ र ९.९)

अन्य जानकारी भन्नाले निकायको वार्षिक प्रतिवेदन (Annual Report) भित्र समावेश गरिएको वित्तीय वा गैर-वित्तीय जानकारी (वित्तीय विवरण र सो उपर लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन बाहेक) लाई जनाउँदछ । वार्षिक प्रतिवेदनको विषयवस्तु (जुन NSA for LCE मा समेत परिभाषित गरिएको छ) र त्यसलाई कुन नामले सम्बोधन गर्ने भन्ने विषय कानून, नियम वा प्रचलनद्वारा परिभाषित हुन सक्दछ । यसका विषयवस्तु र नाम एउटै क्षेत्राधिकार भित्र वा विभिन्न क्षेत्राधिकारहरूमा फरक-फरक हुन सक्दछ । वार्षिक प्रतिवेदन सामान्यतया वार्षिक रूपमा तयार गरिन्छ । तर, यदि लेखापरीक्षण गरिएका वित्तीय विवरण एक वर्षभन्दा कम वा बढी अवधिका लागि तयार गरिएको छ भने, सोही बमोजिमको अवधिलाई समेट्ने गरी समेत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न सकिन्छ ।

केहि अवस्थाहरूमा, कुनै निकायको वार्षिक प्रतिवेदन एउटै दस्तावेजको रूपमा हुन सक्दछ र “वार्षिक प्रतिवेदन” वा अन्य कुनै शीर्षकद्वारा सम्बोधन गरिएको हुन सक्दछ । अन्य अवस्थामा कानून, नियम वा प्रचलनले निकायलाई आफ्ना शेयरधनिहरू (वा त्यस्तै सरोकारवालाहरू) का लागि निकायको सञ्चालन, वित्तीय परिणाम र वित्तीय स्थिति (वित्तीय विवरणमा उल्लेख भएअनुसार) सम्बन्धी जानकारी एकल दस्तावेज मार्फत अथवा दुई वा बढी छुट्टाछुट्टै दस्तावेजहरू मार्फत दिनुपर्ने हुन सक्दछ, जसले संयुक्त रूपमा एउटै उद्देश्य पूरा गर्दछ (अर्थात् वार्षिक प्रतिवेदनको रूपमा काम गर्दछ) ।

उदाहरणका लागि, कुनै विशेष क्षेत्राधिकारको कानून, नियम वा प्रचलनअनुसार, देहायका मध्ये एक वा बढी दस्तावेजहरू वार्षिक प्रतिवेदनको अंश बन्न सक्दछन् :

- व्यवस्थापनको प्रतिवेदन (Management Report)

- व्यवस्थापनको टिप्पणी (Management Commentary)
- सञ्चालन र वित्तीय समिक्षा (Operating and Financial Review)
- शासकिय भूमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरूद्वारा तयार गरिएका समान प्रतिवेदनहरू (उदाहरणका लागि, सञ्चालकको प्रतिवेदन वा अध्यक्षको वक्तव्य)

NSA for LCE को अनुच्छेद ९.८.१ अनुसार, लेखापरीक्षकले व्यवस्थापनसँगको छलफल मार्फत कुन दस्तावेज (हरू) वार्षिक प्रतिवेदन (Annual Report) मा पर्दछन् भन्ने निर्धारण गर्नुपर्दछ । यसरी, लेखापरीक्षकले वार्षिक प्रतिवेदनभित्र समावेश “अन्य जानकारी” को परिभाषामा पर्न आउने दस्तावेज (हरू) पहिचान गर्न सक्दछन् ।

यदि लेखापरीक्षकले “अन्य जानकारी” पहिचान गर्दछन् भने, उक्त “अन्य जानकारी” सम्बन्धी कार्य गर्ने लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी हुन्छ (भाग ९.८ र ९.९ हेर्नुहोस्) ।

प्रतिवेदनको नमुना (Illustrative Report)

अनुसूचीमा दिइएको प्रतिवेदनको नमुना (ड) मा अन्य जानकारी (Other Information) भएको परिस्थितिको नमुना प्रस्तुत गरिएको छ ।

७. अविछिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता (Material Uncertainty Related to Going Concern) (भाग ९.५ र ९.६)

लेखापरीक्षकको पेशागत विवेकका आधारमा, कुनै निकायले आफ्नो व्यवसायको अविछिन्नता (Going Concern) कायम राख्न सक्ने क्षमता सम्बन्धी तथ्य वा परिस्थितिबाट उत्पन्न भएको विषयले लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा पार्ने सम्भावित प्रभावहरू तलको तालिकामा संक्षेपमा प्रस्तुत गरिएको छ । यो तालिकाले अविछिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता (Material Uncertainty) लाई अन्य अविछिन्नता सम्बन्धी विषयहरूसँग तुलना गरी बुझ्न सहयोग पुऱ्याउँदछ ।

लेखापरीक्षकको निष्कर्ष (प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणमा आधारित लेखापरीक्षकको पेशागत विवेकमा)	लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा प्रभाव	NSA for LCE को सन्दर्भ
<ul style="list-style-type: none"> ● वित्तीय विवरणहरू अविछिन्नताको आधारमा उपयुक्त रूपमा तयार गरिएका छन् 	<ul style="list-style-type: none"> ● अपरिमार्जित राय (Unmodified Opinion) व्यक्त गरिन्छ ● “अविछिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता” शीर्षक अन्तर्गत एउटा 	९.६.६.

लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सम्बन्धी अतिरिक्त मार्गदर्शन - NSA for LCE

<ul style="list-style-type: none"> • एक सारभूत अनिश्चितता पहिचान गरिएको छ • उपयुक्त खुलासाहरू गरिएका छन् 	<p>अलग खण्ड समावेश गरिन्छ, जसले वित्तीय विवरणभित्रका सम्बन्धित खुलासाहरू तर्फ समेत ध्यान आकर्षित गर्दछ</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • वित्तीय विवरणहरू अविछिन्नताको आधारमा उपयुक्त रूपमा तयार गरिएका छन् • एक सारभूत अनिश्चितता पहिचान गरिएको छ • उपयुक्त खुलासाहरू गरिएका छन् 	<ul style="list-style-type: none"> • उपयुक्तता अनुसार कैफियत सहितको राय (Qualified Opinion) वा प्रतिकूल राय (Adverse Opinion) व्यक्त गरिन्छ • एक सारभूत अनिश्चितता रहेको छ जसले निकाय अविछिन्नताको क्षमतामा महत्वपूर्ण सन्देह उत्पन्न गर्न सक्दछ र यो विषय निकायको वित्तीय विवरणहरूमा उपयुक्त रूपमा खुलासा गरिएको छैन भनी प्रतिवेदनको “कैफियत सहितको/प्रतिकूल रायको आधार” खण्डमा उल्लेख गरिन्छ। 	<p>९.५.१८ र ९.५.१९</p>
<ul style="list-style-type: none"> • वित्तीय विवरणहरू अविछिन्नताको आधारमा उपयुक्त रूपमा तयार गरिएका छन् • लेखाङ्कनमा अविछिन्नताको आधारको प्रयोग उपयुक्त छैन 	<ul style="list-style-type: none"> • प्रतिकूल राय (Adverse Opinion) व्यक्त गरिन्छ 	<p>९.५.१७</p>
<ul style="list-style-type: none"> • निकाय अविछिन्न निकाय होइन • वित्तीय विवरणहरू अविछिन्नताको आधार बाहेकको आधारमा उपयुक्त रूपमा तयार गरिएका छन् • वैकल्पिक लेखाङ्कनको आधार परिस्थितिहरू अनुसार उपयुक्त छ 	<ul style="list-style-type: none"> • यदि वित्तीय विवरणहरू कुन आधारमा तयार गरिएका छन् भन्ने बारेमा पर्याप्त खुलासा गरिएको छ भने अपरिमार्जित राय (Unmodified Opinion) व्यक्त गर्न सकिन्छ • प्रयोगकर्ताको ध्यान वैकल्पिक लेखाङ्कनको आधार र यसको प्रयोगको कारणहरूतर्फ आकर्षित गर्न “विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेद” (Emphasis of 	<p>N/A</p>

	Matter Paragraph) समावेश गर्नु उपयुक्त हुन सक्दछ ।	
--	---	--

प्रतिवेदनका नमुनाहरू (Illustrative Reports)

अनुसूचीमा दिइएको प्रतिवेदनको नमुना (च) मा अविछिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता भएको एउटा अपरिमार्जित प्रतिवेदन (Unmodified Report) को नमुना प्रस्तुत गरिएको छ ।

अनुसूचीमा दिइएको प्रतिवेदनको नमुना (छ) मा अविछिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितताको आधारमा व्यक्त गरिएको कैफियत सहितको राय (Qualified Opinion) को नमुना प्रस्तुत गरिएको छ ।

अनुसूचीमा दिइएको प्रतिवेदनको नमुना (ज) मा अविछिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितताको आधारमा व्यक्त गरिएको प्रतिकूल राय (Qualified Opinion) को नमुना प्रस्तुत गरिएको छ ।

अनुसूची - लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनका नमुनाहरू^२

(क) कैफियत सहितको राय, विषयवस्तुको जोड र अन्य कानूनी तथा नियामकिय आवश्यकताहरू उपर प्रतिवेदन (Qualified Opinion, Emphasis of Matter and Reporting on Other Legal and Regulatory Requirements)

(भाग २ (घ), ३ र ४ हेर्नुहोस्)

वित्तीय विवरणहरूको सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुतीका कारणले व्यक्त गरिएको कैफियत सहितको राय, विषयवस्तुको जोड र अन्य कानूनी तथा नियामकिय आवश्यकताहरू उपर प्रतिवेदन

यस लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको नमुनाको उद्देश्यका लागि, निम्नलिखित परिस्थितिहरू छन् भनी मानिएको छ :

- यथार्थ प्रस्तुतीको खाका प्रयोग गर्ने निकायको वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण हो । लेखापरीक्षण समूह लेखापरीक्षण होइन (अर्थात्, NSA for LCE को भाग १० लागू हुँदैन) ।
- वित्तीय विवरणहरू निकायको व्यवस्थापनद्वारा [लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका (एक सामान्य उद्देश्यको खाका)] अनुसार तयार गरिएका छन् ।
- लेखापरीक्षण अनुबन्धको शर्तहरूले NSA for LCE को भाग ४.४ बमोजिम वित्तीय विवरणहरूको लागि व्यवस्थापनको जिम्मेवारीको विवरणलाई प्रतिबिम्बित गर्दछन् ।
- जिन्सी मौज्जातहरू त्रुटिपूर्ण रूपमा प्रस्तुत गरिएका छन् । यस्तो त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती सारभूत छ तर वित्तीय विवरणहरूमा प्रभाव व्यापक छैन भनी मानिएको छ (अर्थात्, कैफियत सहितको राय उपयुक्त छ) । त्रुटिपूर्ण प्रस्तुतीको वित्तीय प्रभावहरू परिमाणको रूपमा व्यक्त गर्न सम्भव छ ।
- लेखापरीक्षणमा लागू हुने सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरू उक्त क्षेत्राधिकार अन्तर्गतका छन् ।
- लेखापरीक्षकले प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा निकालेको निष्कर्ष बमोजिम निकायको अविच्छिन्नताको क्षमतामा महत्वपूर्ण सन्देह उत्पन्न गराउन सक्ने घटनाहरू वा अवस्थाहरूसँग सम्बन्धित कुनै सारभूत अनिश्चितता रहेको छैन (NSA for LCE को भाग ८.५. हेर्नुहोस्) ।

^२ यस अनुसूचीमा रहेका सबै लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनका नमुनाहरूमा, NSA for LCE को भाग ए मा परिभाषित गरिए बमोजिम कम जटिल निकाय (LCE) को रूपमा निर्धारित निकायको वित्तीय विवरणहरूको सम्बन्धमा लेखापरीक्षण गरिएको छ भनी मानिएको छ ।

- वित्तीय विवरणको मिति र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको मिति बीच, निकायको उत्पादन स्थलमा आगलागी भएको थियो, जुन निकायद्वारा पछिल्ला घटनाको रूपमा खुलासा गरिएको थियो। लेखापरीक्षकको पेशागत विवेकमा, यो विषय प्रयोगकर्ताहरूको वित्तीय विवरणहरूको बुझाइको लागि आधारभूत छ (अर्थात्, विषयवस्तुलाई जोड दिइएको अनुच्छेद आवश्यक छ)।
- वार्षिक प्रतिवेदनमा कुनै पनि “अन्य जानकारी” प्रतिवेदन गरिएको छैन।
- वित्तीय विवरणहरूको निरिक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू र वित्तीय विवरणहरूको तयारीको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू एकै हुन्।
- वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण बाहेक, लेखापरीक्षकसँग स्थानिय कानून अन्तर्गत आवश्यक प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्ने अन्य जिम्मेवारीहरू रहेका छन्।

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (INDEPENDENT AUDITOR’S REPORT)

श्री [ABC कम्पनीका सेयरधनी महानुभावहरू वा अन्य उपयुक्त सम्बोधन] समक्ष पेश गरिएको स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण बारे प्रतिवेदन (Report on the Audit of the Financial Statements)³

कैफियत सहितको राय (Qualified Opinion)

हामीले ABC कम्पनी लिमिटेड (निकाय) को वित्तीय विवरणहरूमा संलग्न मिति २०XX असार XX को वित्तीय स्थितिको विवरण (Statement of Financial Position), सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको विस्तृत आयको विवरण (Statement of Comprehensive Income), नगद प्रवाहको विवरण (Statement of Cash Flows), इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण (Statement of Changes in Equity) र प्रमुख लेखा नीतिहरूको सारांश (Summary of Significant Accounting Policies) तथा वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरू (Notes to the Financial Statements) को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं।

हाम्रो रायमा, हाम्रो प्रतिवेदनको “कैफियत सहितको रायको आधार” खण्डमा वर्णन गरिएको विषयको प्रभावहरू बाहेक, संलग्न वित्तीय विवरणहरूले निकायको मिति २०XX असार XX को वित्तीय अवस्था तथा सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको वित्तीय कार्यसम्पादन (Financial Performance) र नगद प्रवाहको अवस्था [लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका] अनुसार सम्पूर्ण सारभूत रूपमा यथार्थ

³ “अन्य कानुनी तथा नियामकिय आवश्यकताहरू उपर प्रतिवेदन” उप-शीर्षक लागू नहुने अवस्थामा “वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण बारे प्रतिवेदन” उप-शीर्षक आवश्यक हुँदैन (भाग २ (घ) हेर्नुहोस्)।

चित्रण गर्दछ वा “सही र निष्पक्ष चित्रण गर्दछ” ।

कैफियत सहितको रायको आधार (Basis for Qualified Opinion)

निकायको वित्तीय स्थितिको विवरणमा जिन्सी मौज्दातहरू [रकम] बराबर रहेको छ । व्यवस्थापनले जिन्सी मौज्दातहरूलाई लागत र विक्रि योग्य मूल्य मध्ये जुन कम छ, सो मुल्यमा मूल्याङ्कन नगरी तिनीहरूलाई केवल लागतमा मूल्याङ्कन गरेको छ, जुन [लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका] को आवश्यकता बमोजिम छैन । निकायको अभिलेखहरूको आधारमा, यदि व्यवस्थापनले जिन्सी मौज्दातहरूलाई लागत र विक्रि योग्य मूल्य मध्ये जुन कम छ, सो मुल्यमा मूल्याङ्कन गरेको भए जिन्सी मौज्दातहरूलाई तिनीहरूको विक्रि योग्य मूल्यमा ल्याउन [रकम] बराबरको मूल्य घटाउन आवश्यक पर्ने थियो । सोहिबमोजिम, विक्री लागत [रकम] ले बढेको हुने थियो, र आयकर, खुद आय र शेयरधनीको इक्विटी क्रमशः [रकम], [रकम] र [रकम] ले घटेको हुने थियो ।

हामीले कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान (NSA for LCE) अनुसार हाम्रो लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान अन्तर्गत हाम्रा जिम्मेवारीहरू यस प्रतिवेदनको “वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू” खण्डमा थप व्याख्या गरिएका छन् । नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले जारी गरेको “लेखाव्यवसायिहरूको लागि आचार संहिताको हातेपुस्तक (स्वतन्त्रता सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय मापदण्डहरूसहित) {*Handbook of Code of Ethics for Professional Accountants (Including International Independence Standards)*} लगायत वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित नेपालमा लागू हुने अन्य आचार संहिताअनुसार हामी यस निकायबाट स्वतन्त्र छौं र यी आवश्यकताहरूअनुसार हामीले हाम्रा अन्य आचार संहिताको जिम्मेवारीहरू पूरा गरेका छौं । हाम्रो लेखापरीक्षणबाट प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणहरूले हाम्रो कैफियत सहितको रायलाई पर्याप्त एवं उपयुक्त आधार प्रदान गर्ने विषयमा हामी विश्वस्त छौं ।

विषयवस्तुको जोड - आगलागीको प्रभाव (Emphasis of Matter – Effects of a Fire)

हामी वित्तीय विवरणहरूको टिप्पणी X मा ध्यान आकर्षित गर्दछौं, जसले निकायको उत्पादन स्थलमा भएको आगलागीको प्रभावहरू वर्णन गरेको छ । यस विषयको सम्बन्धमा हाम्रो राय परिमार्जन गरिएको छैन ।

वित्तीय विवरणहरूप्रति व्यवस्थापनको जिम्मेवारीहरू (Responsibilities of Management for the Financial Statements)^४

[लागु हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका] अनुसार यथार्थ चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरू तयार एवं प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ।^५ यी जिम्मेवारीअन्तर्गत चाहे जालसाजी वा गलतीबाट होस्, सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुति रहित वित्तीय विवरण तयार भएको विश्वस्त हुनको लागि आवश्यक पर्ने व्यवस्थापनले आवश्यक ठानेका आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्धारण गर्ने जिम्मेवारीसमेत पर्दछ।

वित्तीय विवरण तयार गर्दा निकायको अविच्छिन्नताको क्षमता मूल्याङ्कन गर्ने तथा सो सम्बन्धी लागु हुने खुलासाहरू गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। साथै निकाय विघटन वा सञ्चालन बन्द गर्ने नियत भएको वा सोबाहेक अन्य यथार्थपरक विकल्प नभएको अवस्थामाबाहेक अविच्छिन्नताको आधारमा लेखाङ्कन गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ।

वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू (Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements)^६

हाम्रो उद्देश्य समग्र वित्तीय विवरणहरू जालसाजी वा त्रुटिको कारणले सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुति बाट मुक्त छन् भन्ने बारेमा मनासिब आश्वस्तता प्राप्त गर्ने र हाम्रो राय संलग्न भएको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन जारी गर्नु हो। मनासिब आश्वस्तता एक उच्च स्तरको आश्वस्तता भए तापनि कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमानानुसार सम्पन्न गरिने लेखापरीक्षणले सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुति भएको अवस्था सधैं पत्ता लगाउँछ भन्ने प्रत्याभूति होइन। त्रुटिपूर्ण प्रस्तुति जालसाजी वा त्रुटि (Fraud or Error) बाट उत्पन्न हुन सक्दछ र यदि ती प्रस्तुतिहरूले एकल वा समग्र रूपमा वित्तीय विवरणहरूको आधारमा प्रयोगकर्ताहरूले लिने आर्थिक निर्णयहरूलाई प्रभाव पार्ने उचित अपेक्षा गर्न सकिन्छ भने उक्त त्रुटिपूर्ण प्रस्तुतिलाई सारभूत मानिन्छ।

हामीले सम्पूर्ण लेखापरीक्षण अवधिभर कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमानानुसार भएको लेखापरीक्षणमा पेसागत विवेक (Professional Judgment) को प्रयोग गर्नुको साथै पेसागत सन्देह (Professional Skepticism) कायम राख्दछौं। साथै हामीले:

- जालसाजी वा त्रुटिको कारण वित्तीय विवरणहरू सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुत हुनसक्ने जोखिम पहिचान र मूल्याङ्कन गर्ने, ती जोखिमहरूलाई सम्बोधन गर्न लेखापरीक्षण विधिहरूको तर्जुमा र

^४ वा कुनै विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दहरू। वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू व्यवस्थापनभन्दा फरक भएको अवस्थामा, यस खण्डको शीर्षकले “शासकिय भुमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरू” वा विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त हुने अन्य शब्दलाई समेत जनाउँदछ।

^५ यदि व्यवस्थापनको जिम्मेवारी सही र निष्पक्ष चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरूको तयारी गर्नु हो भने यसलाई यसरी पढ्न सकिन्छ: “व्यवस्थापन लागु हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका बमोजिम सही र निष्पक्ष चित्रण प्रदान गर्ने वित्तीय विवरणहरूको तयारीको जिम्मेवारी लिन्छ। यी जिम्मेवारीअन्तर्गत...”

^६ यस मानसँग मेल खाने लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू सम्बन्धी विवरण अनुसूचीमा समावेश गर्न सकिन्छ वा यदि कानून, नियम वा राष्ट्रिय लेखापरीक्षणमानहरूले स्पष्ट रूपमा अनुमति दिन्छ भने उपयुक्त अधिकारप्राप्त निकायको वेबसाइटमा विवरणको रूपमा राख्न सकिन्छ। यस्तो अवस्थामा अनुसूची वा विवरणको स्थानको सन्दर्भ लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समावेश गर्नु पर्दछ।

सम्पादन गर्ने तथा हाम्रो रायको लागि आधार प्रदान गर्ने पर्याप्त एवं उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्दछौं । जालसाजीको कारण हुने सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुतिहरू पत्ता नलाग्ने जोखिम, त्रुटिको कारणले हुने जोखीमभन्दा अधिक रहन्छ, किनभने जालसाजीमा मिलिभगत, ठगी, जानाजान गरिने गल्ती, गलत प्रतिनिधित्व वा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा हुने हस्तक्षेप जस्ता गतिविधिहरू समावेश हुन्छन् ।

- लेखापरीक्षण विधिहरू तर्जुमा गर्नका लागि परिस्थिति बमोजिम सन्दर्भिक हुने निकायको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली बारे जानकारी प्राप्त गर्दछौं तर निकायको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता उपर राय भने व्यक्त गर्दैनौं ।
- व्यवस्थापनले अवलम्बन गरेका लेखा नीतिहरूको उपयुक्तता (Appropriateness) तथा लेखा अनुमान र सम्बन्धित खुलासाहरूको उचितता (Reasonableness) मूल्याङ्कन गर्दछौं ।
- व्यवस्थापनले अवलम्बन गरेको अविच्छिन्नताको अवधारणामा आधारित लेखा नीति (Going Concern Basis of Accounting) को औचित्यता तथा प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा कुनै घटना वा अवस्थाहरूले निकायको अविच्छिन्नताको क्षमतामा सारभूत अनिश्चितता उत्पन्न गराउन सक्दछन् सक्दैनन् भन्ने बारे निष्कर्ष निकाल्छौं । यदि हामीले निकायको अविच्छिन्नताको क्षमतामा सारभूत अनिश्चितता विद्यमान रहेको निष्कर्ष निकालेमा वित्तीय विवरणमा गरिएको सम्बन्धित खुलासालाई लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा हामीले ध्यानाकर्षण गराउनु आवश्यक हुन्छ वा ती खुलासाहरू अपर्याप्त भएमा हाम्रो राय परिमार्जन गर्नु पर्दछ । हाम्रो निष्कर्षहरू लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको मितिसम्म प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणहरूमा आधारित रहेको हुन्छ । यद्यपि भविष्यका घटना तथा अवस्थाहरूले निकाय अविच्छिन्न निकायको रूपमा नरहन सक्दछ ।
- वित्तीय विवरणको समग्र प्रस्तुतिकरण, ढाँचा, समावेश विषयवस्तु र खुलासाहरू तथा अन्तर्निहित कारोबार र घटनाहरूलाई वित्तीय विवरणमा यथार्थ रूपमा प्रस्तुतिकरण गरे नगरेको मूल्याङ्कन गर्दछौं ।

हामीले अन्य व्यहोराको अतिरिक्त लेखापरीक्षणको योजना बमोजिमको दायरा र समयवधी (Planned Scope and Timing of the Audit) लगायत महत्वपूर्ण लेखापरीक्षणका नतिजाहरू (Audit Findings) तथा हामीले लेखापरीक्षणको क्रममा पत्ता लगाएका निकायको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा रहेका महत्वपूर्ण कमी कमजोरीहरूलाई व्यवस्थापन तथा उपयुक्त हुने अवस्थामा शासकीय भूमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरूलाई जानकारी गराउदछौं ।

अन्य कानुनी तथा नियामकिय आवश्यकताहरू उपर प्रतिवेदन (Report on Other Legal and Regulatory Requirements)

[लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको यस खण्डको स्वरूप र विषयवस्तु स्थानीय कानून, नियम वा राष्ट्रिय लेखापरीक्षणमानहरूद्वारा तोकिएको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्ने अन्य जिम्मेवारीहरूको प्रकृतिमा निर्भर गर्दछ । कुनै अन्य कानून, नियम वा राष्ट्रिय लेखापरीक्षणमान अनुसार प्रतिवेदन गर्नुपर्ने विषयहरू (जसलाई “प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्ने अन्य जिम्मेवारीहरू” भनिन्छ) भए, त्यस्ता विषयहरू यस खण्डमा समावेश गर्नु पर्दछ । तर, यदि ती जिम्मेवारीले पहिले नै NSA for LCE अन्तर्गत

“वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन” खण्डमा समेटिएका समान विषयलाई सम्बोधन गरेका छन् भने, यस खण्डमा दोहो-याउनु आवश्यक हुँदैन । यदि प्रतिवेदनमा उल्लेख गर्नुपर्ने अन्य जिम्मेवारीहरूले NSA for LCE बमोजिम आवश्यक पर्ने समान विषयलाई सम्बोधन गरेका छन् भने, तिनीहरूलाई एउटै खण्डमा संयुक्त रूपमा राख्न सकिन्छ (अर्थात्, “वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन” खण्डभित्र उचित उप-शीर्षकमा राख्न सकिन्छ) । तर, लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा यस्ता अन्य जिम्मेवारीहरू र NSA for LCE अन्तर्गत आवश्यक पर्ने प्रतिवेदनको बीचमा भिन्नता भएमा त्यस्तो भिन्नता स्पष्ट रूपमा प्रतिविम्बित हुने गरी लेखिनु पर्दछ ।

[लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर र लेखापरीक्षकको नामका साथै लेखापरीक्षण फर्मको नाम र छाप]

[लेखापरीक्षकको ठेगाना]

[मिति]

[यूडिन (UDIN)]

(ख) कैफियत सहितको राय, पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थता (Qualified Opinion, Inability to Obtain Sufficient Appropriate Audit Evidence)

(भाग ३ हेर्नुहोस्)

समूह लेखापरीक्षकले समूह लेखापरीक्षण रायको आधार बनाउन पर्याप्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थताको कारणले व्यक्त गरिएको कैफियत सहितको राय

यस लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको नमुनाको उद्देश्यका लागि, निम्नलिखित परिस्थितिहरू छन् भनी मानिएको छ :

- यथार्थ प्रस्तुतीको खाका प्रयोग गर्ने निकायको वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण हो । लेखापरीक्षण समूह लेखापरीक्षण होइन (अर्थात्, NSA for LCE को भाग १० लागू हुन्छ) ।
- समूह वित्तीय विवरणहरू निकायको व्यवस्थापनद्वारा [लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका (एक सामान्य उद्देश्यको खाका)] अनुसार तयार गरिएका छन् ।
- लेखापरीक्षण अनुबन्धको शर्तहरूले NSA for LCE को भाग ४.४ बमोजिम समूह वित्तीय विवरणहरूको लागि व्यवस्थापनको जिम्मेवारीको विवरणलाई प्रतिबिम्बित गर्दछन् ।
- समूह लेखापरीक्षक, एउटा इकाइ (Component) मा रहेको जिन्सी मौज्जातको बारेमा पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थ भएका छन् । पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्तमा असमर्थताको सम्भावित प्रभावहरू सारभूत छन् तर वित्तीय विवरणहरूमा प्रभाव व्यापक छैन भनी मानिएको छ (अर्थात्, कैफियत सहितको राय उपयुक्त छ) ।
- लेखाव्यावसायिहरूका लागि आचार संहिताको हातेपुस्तक (स्वतन्त्रता सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डहरू सहित) ले लेखापरीक्षणमा लागू हुने सबै सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरूलाई समेट्दछ ।
- लेखापरीक्षकले प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा निकालेको निष्कर्ष बमोजिम निकायको अविच्छिन्नताको क्षमतामा महत्वपूर्ण सन्देह उत्पन्न गराउन सक्ने घटनाहरू वा अवस्थाहरूसँग सम्बन्धित कुनै सारभूत अनिश्चितता रहेको छैन (NSA for LCE को भाग ८.५. हेर्नुहोस्) ।
- वार्षिक प्रतिवेदनमा कुनै पनि “अन्य जानकारी” प्रतिवेदन गरिएको छैन ।
- समूह वित्तीय विवरणहरूको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू र समूह वित्तीय विवरणहरूको तयारीको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू एकै हुन् ।
- लेखापरीक्षकसँग स्थानिय कानून अन्तर्गत आवश्यक प्रतिवेदन सम्बन्धी अन्य कुनै जिम्मेवारीहरू छैनन् ।

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT)

श्री [ABC कम्पनीका सेयरधनी महानुभावहरू वा अन्य उपयुक्त सम्बोधन] समक्ष पेश गरिएको स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

कैफियत सहितको राय (Qualified Opinion)

हामीले ABC कम्पनी लिमिटेड र यसका सहायक निकायहरू (समुह) को एकिकृत वित्तीय विवरणहरूमा संलग्न मिति २०XX असार XX को एकिकृत वित्तीय स्थितिको विवरण (Consolidated Statement of Financial Position), सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको एकिकृत विस्तृत आयको विवरण (Statement of Comprehensive Income), एकिकृत नगद प्रवाहको विवरण (Consolidated Statement of Cash Flows), एकिकृत इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण (Consolidated Statement of Changes in Equity) र प्रमुख लेखा नीतिहरूको सारांश (Summary of Significant Accounting Policies) तथा एकिकृत वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरू (Notes to the Consolidated Financial Statements) को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, हाम्रो प्रतिवेदनको “कैफियत सहितको रायको आधार” खण्डमा वर्णन गरिएको विषयको प्रभावहरू बाहेक, संलग्न एकिकृत वित्तीय विवरणहरूले समुहको मिति २०XX असार XX को एकिकृत वित्तीय अवस्था तथा सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको एकिकृत वित्तीय कार्यसम्पादन (Consolidated Financial Performance) र एकिकृत नगद प्रवाहको अवस्था [लागु हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका] अनुसार सम्पूर्ण सारभूत रूपमा यथार्थ चित्रण गर्दछ वा “सही र निष्पक्ष चित्रण गर्दछ” ।

कैफियत सहितको रायको आधार (Basis for Qualified Opinion)

निकायको एकिकृत वित्तीय स्थितिको विवरणमा जिन्सी मौज्जातहरू [रकम] बराबर रहेको छ, जसमा XYZ इकाइको मौज्जातहरू समेत समावेश छन् । समुह लेखापरीक्षकको रूपमा हाम्रो नियुक्तिको समयको कारणले गर्दा, हामीले २०XX असार XX मा रहेको इकाइ XYZ मा जिन्सी मौज्जातहरूको गणना अवलोकन गर्न असमर्थ भयौं । हामीले वैकल्पिक लेखापरीक्षण विधिहरू सम्पादन गरेर समेत उक्त मौज्जातहरूको अस्तित्व र अवस्थाको बारेमा पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न सकेनौं । फलस्वरूप, मौज्जातहरूको रकममा कुनै समायोजन आवश्यक छ, छैन भनी निर्धारण गर्न हामी असमर्थ भयौं ।

हामीले कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान (NSA for LCE) अनुसार हाम्रो लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान अन्तर्गत हाम्रा जिम्मेवारीहरू यस प्रतिवेदनको “एकिकृत वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू” खण्डमा थप व्याख्या गरिएका छन् । नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले जारी गरेको *लेखाव्यवसायिहरूको लागि आचार संहिताको हातेपुस्तक (स्वतन्त्रता सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय*

मापदण्डहरूसहित) {Handbook of Code of Ethics for Professional Accountants (Including International Independence Standards)} लगायत वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित नेपालमा लागु हुने अन्य आचार संहिताअनुसार हामी यस समुहबाट स्वतन्त्र छौं र यी आवश्यकताहरूअनुसार हामीले हाम्रा अन्य आचार संहिताको जिम्मेवारीहरू पूरा गरेका छौं । हाम्रो लेखापरीक्षणबाट प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणहरूले हाम्रो कैफिएत सहितको रायलाई पर्याप्त एवं उपयुक्त आधार प्रदान गर्ने विषयमा हामी विश्वस्त छौं ।

एकिकृत वित्तीय विवरणहरूप्रति व्यवस्थापनको जिम्मेवारीहरू (Responsibilities of Management for the Consolidated Financial Statement)^७

[लागु हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका] अनुसार यथार्थ चित्रण गर्ने एकिकृत वित्तीय विवरणहरू तयार एवं प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ ।^८ यी जिम्मेवारीअन्तर्गत चाहे जालसाजी वा गल्तीबाट होस्, सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुति रहित एकिकृत वित्तीय विवरण तयार भएको विश्वस्त हुनको लागि आवश्यक पर्ने व्यवस्थापनले आवश्यक ठानेका आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्धारण गर्ने जिम्मेवारीसमेत पर्दछ ।

एकिकृत वित्तीय विवरण तयार गर्दा समुहको अविच्छिन्नताको क्षमता मूल्याङ्कन गर्ने तथा सो सम्बन्धी लागु हुने खुलासाहरू गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ । साथै समुह विघटन वा सञ्चालन बन्द गर्ने नियत भएको वा सोबाहेक अन्य यथार्थपरक विकल्प नभएको अवस्थामाबाहेक अविच्छिन्नताको आधारमा लेखाङ्कन गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ ।

एकिकृत वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू (Auditor's Responsibilities for the Audit of the Consolidated Financial Statements)^९

हाम्रो उद्देश्य समग्र एकिकृत वित्तीय विवरणहरू जालसाजी वा त्रुटिको कारणले सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण

^७ वा कुनै विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दहरू । वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू व्यवस्थापनभन्दा फरक भएको अवस्थामा, यस खण्डको शीर्षकले “शासकिय भुमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरू” वा विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त हुने अन्य शब्दलाई समेत जनाउँदछ ।

^८ यदि व्यवस्थापनको जिम्मेवारी सही र निष्पक्ष चित्रण गर्ने एकिकृत वित्तीय विवरणहरूको तयारी गर्नु हो भने यसलाई यसरी पढ्न सकिन्छ: “व्यवस्थापन लागु हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका बमोजिम सही र निष्पक्ष चित्रण प्रदान गर्ने एकिकृत वित्तीय विवरणहरूको तयारीको जिम्मेवारी लिन्छ। यी जिम्मेवारीअन्तर्गत...”

^९ यस मानसँग मेल खाने लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू सम्बन्धी विवरण अनुसूचीमा समावेश गर्न सकिन्छ, वा यदि कानून, नियम वा राष्ट्रिय लेखापरीक्षणमानहरूले स्पष्ट रूपमा अनुमति दिन्छ भने उपयुक्त अधिकारप्राप्त निकायको वेबसाइटमा विवरणको रूपमा राख्न सकिन्छ । यस्तो अवस्थामा अनुसूची वा विवरणको स्थानको सन्दर्भ लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समावेश गर्नु पर्दछ ।

प्रस्तुति बाट मुक्त छन् भन्ने बारेमा मनासिब आश्वस्तता प्राप्त गर्ने र हाम्रो राय संलग्न भएको लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन जारी गर्नु हो । मनासिब आश्वस्तता एक उच्च स्तरको आश्वस्तता भए तापनि कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमानानुसार सम्पन्न गरिने लेखापरीक्षणले सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुति भएको अवस्था सधैं पत्ता लगाउँछ, भन्ने प्रत्याभूति होइन । त्रुटिपूर्ण प्रस्तुति जालसाजी वा त्रुटि (Fraud or Error) बाट उत्पन्न हुन सक्दछ र यदि ती प्रस्तुतिहरूले एकल वा समग्र रूपमा वित्तीय विवरणहरूका आधारमा प्रयोगकर्ताहरूले लिने आर्थिक निर्णयलाई प्रभाव पार्ने उचित अपेक्षा गर्न सकिन्छ, भने उक्त त्रुटिपूर्ण प्रस्तुतिलाई सारभूत मानिन्छ ।

हामीले सम्पूर्ण लेखापरीक्षण अवधिभर कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमानानुसार भएको लेखापरीक्षणमा पेसागत विवेक (Professional Judgment) को प्रयोग गर्नुको साथै पेसागत सन्देह (Professional Skepticism) कायम राख्दछौं । साथै हामीले:

- जालसाजी वा त्रुटिको कारण एकिकृत वित्तीय विवरणहरू सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुत हुनसक्ने जोखिम पहिचान र मूल्याङ्कन गर्ने, ती जोखिमहरूलाई सम्बोधन गर्न लेखापरीक्षण विधिहरूको तर्जुमा र सम्पादन गर्ने तथा हाम्रो रायको लागि आधार प्रदान गर्ने पर्याप्त एवं उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्दछौं । जालसाजीको कारण हुने सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुतिहरू पत्ता नलाग्ने जोखिम, त्रुटिको कारणले हुने जोखिमभन्दा अधिक रहन्छ किनभने जालसाजीमा मिलिभगत, ठगी, जानाजान गरिने गल्ती, गलत प्रतिनिधित्व वा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा हुने हस्तक्षेप जस्ता गतिविधिहरू समावेश हुन्छन् ।
- लेखापरीक्षण विधिहरू तर्जुमा गर्नका लागि परिस्थिति बमोजिम सन्दर्भिक हुने निकायको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली बारे जानकारी प्राप्त गर्दछौं तर समुहको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारिता उपर राय भने व्यक्त गर्दैनौं ।
- व्यवस्थापनले अवलम्बन गरेका लेखा नीतिहरूको उपयुक्तता (Appropriateness) तथा लेखा अनुमान र सम्बन्धित खुलासाहरूको उचितता (Reasonableness) मूल्याङ्कन गर्दछौं ।
- व्यवस्थापनले अवलम्बन गरेको अविच्छिन्नताको अवधारणामा आधारित लेखा नीति (Going Concern Basis of Accounting) को औचित्यता तथा प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा कुनै घटना वा अवस्थाहरूले समुहको अविच्छिन्नताको क्षमतामा सारभूत अनिश्चितता उत्पन्न गराउन सक्दछन् सक्दैनन् भन्ने बारे निष्कर्ष निकाल्छौं । यदि हामीले समुहको अविच्छिन्नताको क्षमतामा सारभूत अनिश्चितता विद्यमान रहेको निष्कर्ष निकालेमा एकिकृत वित्तीय विवरणमा गरिएको सम्बन्धित खुलासालाई लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा हामीले ध्यानाकर्षण गराउनु आवश्यक हुन्छ वा ती खुलासाहरू अपर्याप्त भएमा हाम्रो राय परिमार्जन गर्नु पर्दछ । हाम्रो निष्कर्षहरू लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको मितिसम्म प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणहरूमा आधारित रहेको हुन्छ । यद्यपि भविष्यका घटना तथा अवस्थाहरूले समुह अविच्छिन्न समुहको रूपमा नरहन सक्दछ ।

- एकिकृत वित्तीय विवरणको समग्र प्रस्तुतिकरण, ढाँचा, समावेश विषयवस्तु र खुलासाहरु तथा अन्तर्निहित कारोबार र घटनाहरुलाई एकिकृत वित्तीय विवरणमा यथार्थ रूपमा प्रस्तुतिकरण गरे नगरेको मूल्याङ्कन गर्दछौं ।
- समूह वित्तीय विवरणहरु उपर राय तयार गर्ने आधारको रूपमा, समूह भित्रका निकायहरु वा व्यावसायिक एकाइहरुको वित्तीय जानकारीसँग सम्बन्धित पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न, समूह लेखापरीक्षणको योजना तयार गर्दछौं र कार्यान्वयन गर्दछौं । हामी समूह लेखापरीक्षणको उद्देश्यका लागि गरिएको लेखापरीक्षण कार्यको निर्देशन, सुपरिवेक्षण र पुनरावलोकनको लागि जिम्मेवार छौं । हाम्रो लेखापरीक्षण रायको लागि हामी पूर्ण रूपमा जिम्मेवार रहनेछौं ।

हामीले अन्य व्यहोराको अतिरिक्त लेखापरीक्षणको योजना बमोजिमको दायरा र समयावधी (Planned Scope and Timing of the Audit) लगायत महत्वपूर्ण लेखापरीक्षणका नतिजाहरु (Audit Findings) तथा हामीले लेखापरीक्षणको क्रममा पत्ता लगाएका निकायको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा रहेका महत्वपूर्ण कमी कमजोरीहरुलाई व्यवस्थापन तथा उपयुक्त हुने अवस्थामा शासकीय भूमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरुलाई जानकारी गराउदछौं ।

[लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर र लेखापरीक्षकको नामका साथै लेखापरीक्षण फर्मको नाम र छाप]

[लेखापरीक्षकको ठेगाना]

[मिति]

[यूडिन (UDIN)]

(ग) प्रतिकूल राय (Adverse Opinion)

(भाग ३ हेर्नुहोस्)

वित्तीय विवरणहरूको सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुतीका कारणले व्यक्त गरिएको प्रतिकूल राय

यस लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको नमुनाको उद्देश्यका लागि, निम्नलिखित परिस्थितिहरू छन् भनी मानिएको छ :

- यथार्थ प्रस्तुतीको खाका प्रयोग गर्ने निकायको वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण हो । लेखापरीक्षण समूह लेखापरीक्षण होइन (अर्थात्, NSA for LCE को भाग १० लागू हुँदैन) ।
- वित्तीय विवरणहरू निकायको व्यवस्थापनद्वारा [लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका (एक सामान्य उद्देश्यको खाका)] अनुसार तयार गरिएका छन् ।
- लेखापरीक्षण अनुबन्धको शर्तहरूले NSA for LCE को भाग ४.४ बमोजिम वित्तीय विवरणहरूको लागि व्यवस्थापनको जिम्मेवारीको विवरणलाई प्रतिबिम्बित गर्दछन् ।
- निकायको सम्पत्तिको ८०% भन्दा बढी हिस्सा ओगटेको जमिनमा भएको क्षती (Impairment) लेखाङ्कन नगरिएको कारण वित्तीय विवरणहरूमा सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती रहेको छ (Materially Misstated) र लेखापरीक्षकको निष्कर्षमा यो त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती सारभूत छ र समग्र वित्तीय विवरणहरूमा प्रभाव व्यापक छ (अर्थात्, प्रतिकूल राय उपयुक्त छ) ।
- लेखापरीक्षणमा लागू हुने सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरू उक्त क्षेत्राधिकार अन्तर्गतका छन् ।
- लेखापरीक्षकले प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा निकालेको निष्कर्ष बमोजिम निकायको अविच्छिन्नताको क्षमतामा महत्वपूर्ण सन्देह उत्पन्न गराउन सक्ने घटनाहरू वा अवस्थाहरूसँग सम्बन्धित कुनै सारभूत अनिश्चितता रहेको छैन (NSA for LCE को भाग ८.५. हेर्नुहोस्) ।
- वार्षिक प्रतिवेदनमा कुनै पनि “अन्य जानकारी” प्रतिवेदन गरिएको छैन ।
- वित्तीय विवरणहरूको निरिक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू र वित्तीय विवरणहरूको तयारीको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू एकै हुन् ।
- लेखापरीक्षकसँग स्थानिय कानून अन्तर्गत आवश्यक प्रतिवेदन सम्बन्धी अन्य कुनै जिम्मेवारीहरू छैनन् ।

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT)

श्री [ABC कम्पनीका शेयरधनी महानुभावहरू वा अन्य उपयुक्त सम्बोधन] समक्ष पेश गरिएको स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

प्रतिकूल राय (Adverse Opinion)

हामीले ABC कम्पनी लिमिटेड (निकाय) को वित्तीय विवरणहरूमा संलग्न मिति २०XX असार XX को वित्तीय स्थितिको विवरण (Statement of Financial Position), सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको विस्तृत आयको विवरण (Statement of Comprehensive Income), नगद प्रवाहको विवरण (Statement of Cash Flows), इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण (Statement of Changes in Equity) र प्रमुख लेखा नीतिहरूको सारांश (Summary of Significant Accounting Policies) तथा वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरू (Notes to the Financial Statements) को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, हाम्रो प्रतिवेदनको “प्रतिकूल रायको आधार” खण्डमा वर्णन गरिएको विषयको महत्वका कारण, संलग्न वित्तीय विवरणहरूले निकायको मिति २०XX असार XX को वित्तीय अवस्था तथा सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको वित्तीय कार्यसम्पादन (Financial Performance) र नगद प्रवाहको अवस्था [लागु हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका] अनुसार सम्पूर्ण सारभूत रूपमा यथार्थ चित्रण गर्दैनन् वा “सही र निष्पक्ष चित्रण गर्दैनन्” ।

प्रतिकूल रायको आधार (Basis for Adverse Opinion)

वित्तीय विवरणको टिप्पणी X मा वर्णन गरिएबमोजिम निकायले [लागु हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका] अनुसार प्रतिवेदनको मितिमा जमिनमा भएको क्षती (Impairment) को पुनरावलोकन गरेको छैन । एक स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्ताले वित्तीय विवरणहरूको टिप्पणी X मा समावेश गरिएको जमिनको प्राप्य मूल्य (Recoverable Value) आँकलन गर्दा, यो मूल्य वित्तीय विवरणमा प्रस्तुत गरिएको मूल्यभन्दा [रकम] ले कम रहेको छ । फलस्वरूप, सम्पत्तिहरू [रकम] ले बढि देखिएको छ भने आयकर, खुद आय र शेयरधनीको इक्विटी क्रमशः [रकम], [रकम] र [रकम] ले बढि देखिएको छ । यी आवश्यक समायोजनहरू समग्र वित्तीय विवरणहरूमा सारभूत र व्यापक मानिएको छ ।

हामीले कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान (NSA for LCE) अनुसार हाम्रो लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान अन्तर्गत हाम्रा जिम्मेवारीहरू यस प्रतिवेदनको “वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू” खण्डमा थप व्याख्या गरिएका छन् । नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले जारी गरेको *लेखाव्यावसायिकहरूको लागि आचार संहिताको हातेपुस्तक (स्वतन्त्रता सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय मापदण्डहरूसहित) {Handbook of Code of Ethics for Professional Accountants (Including International Independence Standards)}* लगायत वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणसँग

सम्बन्धित नेपालमा लागु हुने अन्य आचार संहिताअनुसार हामी यस निकायबाट स्वतन्त्र छौं र यी आवश्यकताहरूअनुसार हामीले हाम्रा अन्य आचार संहिताको जिम्मेवारीहरू पूरा गरेका छौं । हाम्रो लेखापरीक्षणबाट प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणहरूले हाम्रो प्रतिकूल रायलाई पर्याप्त एवं उपयुक्त आधार प्रदान गर्ने विषयमा हामी विश्वस्त छौं ।

वित्तीय विवरणहरूप्रति व्यवस्थापनको जिम्मेवारीहरू (Responsibilities of Management for the Financial Statements)^{१०}

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (क) हेर्नुहोस्]

वित्तीय विवरणहरूप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू (Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements)^{११}

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (क) हेर्नुहोस्]

[लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर र लेखापरीक्षकको नामका साथै लेखापरीक्षण फर्मको नाम र छाप]

[लेखापरीक्षकको ठेगाना]

[मिति]

[यूडिन (UDIN)]

^{१०} वा कुनै विशेष क्षेत्राधिकारको कानूनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दहरू । वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू व्यवस्थापनभन्दा फरक भएको अवस्थामा, यस खण्डको शीर्षकले “शासकिय भूमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरू” वा विशेष क्षेत्राधिकारको कानूनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त हुने अन्य शब्दलाई समेत जनाउँदछ ।

^{११} यदि व्यवस्थापनको जिम्मेवारी सही र निष्पक्ष चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरूको तयारी गर्नु हो भने यसलाई यसरी पढ्न सकिन्छ: “व्यवस्थापन लागु हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका बमोजिम सही र निष्पक्ष चित्रण प्रदान गर्ने वित्तीय विवरणहरूको तयारीको जिम्मेवारी लिन्छ। यी जिम्मेवारीअन्तर्गत...”

(घ) राय व्यक्त गर्न अस्वीकार र एक अन्य विषयवस्तुको अनुच्छेद (Disclaimer of Opinion and an Other Matter Paragraph)

(भाग ३ र ५ हेर्नुहोस्)

लेखापरीक्षक वित्तीय विवरणका विभिन्न तत्वहरूको बारेमा पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थ भएको कारण राय व्यक्त गर्न अस्वीकार तथा एक अन्य विषयवस्तुको अनुच्छेद

यस लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको नमुनाको उद्देश्यका लागि, निम्नलिखित परिस्थितिहरू छन् भनी मानिएको छ :

- यथार्थ प्रस्तुतीको खाका प्रयोग गर्ने निकायको वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण हो । लेखापरीक्षण समूह लेखापरीक्षण होइन (अर्थात्, NSA for LCE को भाग १० लागू हुँदैन) ।
- वित्तीय विवरणहरू निकायको व्यवस्थापनद्वारा [लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका (एक सामान्य उद्देश्यको खाका)] अनुसार तयार गरिएका छन् ।
- लेखापरीक्षण अनुबन्धको शर्तहरूले NSA for LCE को भाग ४.४ बमोजिम वित्तीय विवरणहरूको लागि व्यवस्थापनको जिम्मेवारीको विवरणलाई प्रतिबिम्बित गर्दछन् ।
- लेखापरीक्षक वित्तीय विवरणका विभिन्न तत्वहरू (अर्थात् जिन्सी मौज्दात र प्राप्य खाताहरू समेत) को बारेमा पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थ भएका थिए । पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त नसक्ने यो असमर्थताको सम्भावित प्रभावहरू वित्तीय विवरणहरूमा सारभूत र व्यापक दुवै छन् भनी मानिएको छ (अर्थात्, राय व्यक्त गर्न अस्वीकार उपयुक्त छ) ।
- लेखापरीक्षणमा लागू हुने सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरू उक्त क्षेत्राधिकार अन्तर्गतका छन् ।
- अघिल्लो अवधिका वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण अन्य लेखापरीक्षकद्वारा गरिएको थियो, जसले ती वित्तीय विवरणहरूमा अपरिमार्जित राय (Unmodified) व्यक्त गरेका थिए ।
- वार्षिक प्रतिवेदनमा कुनै पनि “अन्य जानकारी” प्रतिवेदन गरिएको छैन ।
- राय व्यक्त गर्न अस्वीकार (Disclaimer of Opinion) गरेको कारण, लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरूको खण्डमा सीमितताको अधिक वर्णन गर्न आवश्यक छ ।
- वित्तीय विवरणहरूको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू र वित्तीय विवरणहरूको तयारीको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू एकै हुन् ।
- लेखापरीक्षकसँग स्थानिय कानून अन्तर्गत आवश्यक प्रतिवेदन सम्बन्धी अन्य कुनै जिम्मेवारीहरू छैनन् ।

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT)

श्री [ABC कम्पनीका सेयरधनी महानुभावहरू वा अन्य उपयुक्त सम्बोधन] समक्ष पेश गरिएको स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

राय व्यक्त गर्न अस्वीकार (Disclaimer of Opinion)

हामीले ABC कम्पनी लिमिटेड (निकाय) को वित्तीय विवरणहरूमा संलग्न मिति २०XX असार XX को वित्तीय स्थितिको विवरण (Statement of Financial Position), सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको विस्तृत आयको विवरण (Statement of Comprehensive Income), नगद प्रवाहको विवरण (Statement of Cash Flows), इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण (Statement of Changes in Equity) र प्रमुख लेखा नीतिहरूको सारांश (Summary of Significant Accounting Policies) तथा वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरू (Notes to the Financial Statements) को लेखापरीक्षण गर्न अनुबन्धित भएका थियौं ।

हामीले निकायको संलग्न वित्तीय विवरणहरूमा राय व्यक्त गर्दैनौं । हाम्रो प्रतिवेदनको “राय व्यक्त गर्न अस्वीकार गर्नुको आधार” खण्डमा वर्णन गरिएका विषयहरूको महत्वका कारण, हामी यी वित्तीय विवरणहरूमा लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्नको लागि आधार प्रदान गर्ने पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न असमर्थ भयौं ।

राय व्यक्त गर्न अस्वीकार गर्नुको आधार (Basis for Disclaimer of Opinion)

हामी निकायको लेखापरीक्षकका रूपमा २०XX असार XX पछि मात्र नियुक्त भएका थियौं, जसको कारण वर्षको सुरुवात र अन्त्यमा जिन्सी मौज्जात गणनाको अवलोकन गर्न असमर्थ भयौं । हामी वैकल्पिक विधिहरूद्वारा असार XX, २०XX र २०XX मा वित्तीय स्थितिको विवरणमा क्रमशः [रकम] र [रकम] मा उल्लेख मौज्जातको परिमाणको बारेमा विस्वस्त हुन सकेनौं । साथै, चैत २०XX मा नयाँ कम्प्युटराइज्ड प्राप्य खाता प्रणाली (Computerized Accounts Receivable System) लागू गर्दा प्राप्य खाताहरूमा अत्याधिक त्रुटिहरू उत्पन्न भए । व्यवस्थापन, हाम्रो प्रतिवेदनको मितिसम्म ती प्रणालीगत कमी कमजोरीहरू सुधार गर्ने र त्रुटिहरू सच्याउने प्रक्रियामा नै थियो । हामी वैकल्पिक विधिहरूद्वारा २०XX असार XX मा वित्तीय स्थितिको विवरणमा संलग्न प्राप्य खाताको कुल रकम [रकम] लाई पुष्टि वा जाँच गर्न असमर्थ भयौं ।

उपरोक्त विषयहरूको परिणामस्वरूप, हामीले अभिलेख गरिएका वा नगरिएका जिन्सी मौज्जात, प्राप्य खाता लगायत विस्तृत आयको विवरण, इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण र नगद प्रवाहको विवरणमा रहेका तत्वहरूसँग सम्बन्धित कुनै समायोजन आवश्यक छु छैन भनी निर्धारण गर्न असमर्थ भयौं ।

अन्य विषयवस्तु (Other Matter)

[अघिल्लो प्रतिवेदन अवधिको अन्त्य] समाप्त भएको वर्षको वित्तीय विवरणहरू अन्य लेखापरीक्षकद्वारा

लेखापरीक्षण गरिएको थियो, जसले ती वित्तीय विवरणहरूमा [मिति] मा अपरिमार्जित राय (Unmodified Opinion) व्यक्त गरेका थिए ।

वित्तीय विवरणहरूप्रति व्यवस्थापन र शासकिय भूमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरूको जिम्मेवारीहरू (Responsibilities of Management and Those Charged with Governance for the Financial Statements)^{१२}

[माथिको प्रतिवेदनको नमूना (क) हेर्नुहोस्]

वित्तीय विवरणहरूप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू (Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements)

हाम्रो जिम्मेवारी भनेको कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान (NSA for LCE) अनुसार निकायको वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण गर्नु र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन जारी गर्नु हो । यद्यपि, हाम्रो प्रतिवेदनको राय व्यक्त गर्न अस्वीकार गर्नुको आधार खण्डमा वर्णन गरिएका विषयवस्तुहरूको कारणले गर्दा, हामीले यी वित्तीय विवरणहरूमा लेखापरीक्षण रायको लागि आधार प्रदान गर्ने पर्याप्त उपयुक्त लेखापरीक्षण प्रमाण प्राप्त गर्न सकेनौं ।

नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले जारी गरेको लेखाव्यावसायिहरूको लागि आचार संहिताको हातेपुस्तक (स्वतन्त्रता सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय मापदण्डहरूसहित) {Handbook of Code of Ethics for Professional Accountants (Including International Independence Standards)} लगायत वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित नेपालमा लागु हुने अन्य आचार संहिताअनुसार हामी यस निकायबाट स्वतन्त्र छौं र यी आवश्यकताहरूअनुसार हामीले हाम्रा अन्य आचार संहिताको जिम्मेवारीहरू पूरा गरेका छौं ।

[लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर र लेखापरीक्षकको नामका साथै लेखापरीक्षण फर्मको नाम र छाप]

[लेखापरीक्षकको ठेगाना]

[मिति]

[यूडिन (UDIN)]

^{१२} वा कुनै विशेष क्षेत्राधिकारको कानूनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दहरू । वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू व्यवस्थापनभन्दा फरक भएको अवस्थामा, यस खण्डको शीर्षकले “शासकिय भूमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरू” वा विशेष क्षेत्राधिकारको कानूनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त हुने अन्य शब्दलाई समेत जनाउँदछ ।

(ड) अपरिमार्जित राय र अन्य जानकारी खण्ड (Unmodified Opinion and Other Information section)

(भाग ६ हेर्नुहोस्)

अपरिमार्जित राय र लेखापरीक्षकले आफ्नो प्रतिवेदनको मिति अघि सम्पूर्ण अन्य जानकारी प्राप्त गरेका छन् तथा ती अन्य जानकारीहरूमा कुनै सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती पहिचान गरेका छैनन्

यस लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको नमुनाको उद्देश्यका लागि, निम्नलिखित परिस्थितिहरू छन् भनी मानिएको छ :

- यथार्थ प्रस्तुतीको खाका प्रयोग गर्ने निकायको वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण हो । लेखापरीक्षण समूह लेखापरीक्षण होइन (अर्थात्, NSA for LCE को भाग १० लागू हुँदैन) ।
- वित्तीय विवरणहरू निकायको व्यवस्थापनद्वारा [लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका (एक सामान्य उद्देश्यको खाका)] अनुसार तयार गरिएका छन् ।
- लेखापरीक्षण अनुबन्धको शर्तहरूले NSA for LCE को भाग ४.४ बमोजिम वित्तीय विवरणहरूको लागि व्यवस्थापनको जिम्मेवारीको विवरणलाई प्रतिबिम्बित गर्दछन् ।
- लेखापरीक्षकले प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा अपरिमार्जित राय उपयुक्त भएको निष्कर्ष निकालेका छन् ।
- लेखापरीक्षणमा लागू हुने सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरू उक्त क्षेत्राधिकार अन्तर्गतका छन् ।
- लेखापरीक्षकले प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा निकालेको निष्कर्ष बमोजिम निकायको अविच्छिन्नताको क्षमतामा महत्वपूर्ण सन्देह उत्पन्न गराउन सक्ने घटनाहरू वा अवस्थाहरूसँग सम्बन्धित कुनै सारभूत अनिश्चितता रहेको छैन (NSA for LCE को भाग ८.५. हेर्नुहोस्) ।
- लेखापरीक्षकले आफ्नो प्रतिवेदनको मिति अघि सम्पूर्ण अन्य जानकारी (Other Information) प्राप्त गरेका छन् तथा ती अन्य जानकारीहरूमा कुनै सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती (Material Misstatement) पहिचान गरेका छैनन् ।
- वित्तीय विवरणहरूको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू र वित्तीय विवरणहरूको तयारीको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू एकै हुन् ।
- लेखापरीक्षकसँग स्थानिय कानून अन्तर्गत आवश्यक प्रतिवेदन सम्बन्धी अन्य कुनै जिम्मेवारीहरू छैनन् ।

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT)

श्री [ABC कम्पनीका सेयरधनी महानुभावहरू वा अन्य उपयुक्त सम्बोधन] समक्ष पेश गरिएको स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

राय (Opinion)

हामीले ABC कम्पनी लिमिटेड (निकाय) को वित्तीय विवरणहरूमा संलग्न मिति २०XX असार XX को वित्तीय स्थितिको विवरण (Statement of Financial Position), सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको विस्तृत आयको विवरण (Statement of Comprehensive Income), नगद प्रवाहको विवरण (Statement of Cash Flows), इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण (Statement of Changes in Equity) र प्रमुख लेखा नीतिहरूको सारांश (Summary of Significant Accounting Policies) तथा वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरू (Notes to the Financial Statements) को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, संलग्न वित्तीय विवरणहरूले निकायको मिति २०XX असार XX को वित्तीय अवस्था तथा सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको वित्तीय कार्यसम्पादन (Financial Performance) र नगद प्रवाहको अवस्था [लागु हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका] अनुसार सम्पूर्ण सारभूत रूपमा यथार्थ चित्रण गर्दछ वा “सही र निष्पक्ष चित्रण गर्दछ” ।

रायको आधार (Basis for Opinion)

हामीले कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान (NSA for LCE) अनुसार हाम्रो लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान अन्तर्गत हाम्रा जिम्मेवारीहरू यस प्रतिवेदनको “वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू” खण्डमा थप व्याख्या गरिएका छन् । नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले जारी गरेको “लेखाव्यावसायिकहरूको लागि आचार संहिताको हातेपुस्तक (स्वतन्त्रता सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय मापदण्डहरूसहित) {Handbook of Code of Ethics for Professional Accountants (Including International Independence Standards)} लगायत वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित नेपालमा लागु हुने अन्य आचार संहिताअनुसार हामी यस निकायबाट स्वतन्त्र छौं र यी आवश्यकताहरूअनुसार हामीले हाम्रा अन्य आचार संहिताको जिम्मेवारीहरू पूरा गरेका छौं । हाम्रो लेखापरीक्षणबाट प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणहरूले हाम्रो रायलाई पर्याप्त एवं उपयुक्त आधार प्रदान गर्ने विषयमा हामी विश्वस्त छौं ।

अन्य जानकारी (Other Information)

अन्य जानकारीको जिम्मेवारी व्यवस्थापन^{१३} हो । अन्य जानकारीमा [X प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको जानकारी^{१४}] समावेश छ, तर वित्तीय विवरणहरू र सो उपर हाम्रो लेखापरीक्षण प्रतिवेदन समावेश छैन।

^{१३} वा कुनै विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दहरू ।

^{१४} अन्य जानकारी पहिचान गर्न, त्यस्ता अन्य जानकारीको थप विशिष्ट विवरण (जस्तै: “व्यवस्थापन प्रतिवेदन”,

वित्तीय विवरणहरूमा हाम्रो रायले अन्य जानकारीलाई समेट्दैन र हामी यसमा कुनै पनि प्रकारको आश्वास्तता निष्कर्ष (Assurance Conclusion) व्यक्त गर्दैनौं ।

वित्तीय विवरणहरू उपर हाम्रो लेखापरीक्षणको सम्बन्धमा, अन्य जानकारी अध्ययन गर्नु हाम्रो जिम्मेवारी हो र सोहि क्रममा, अन्य जानकारी वित्तीय विवरणहरूसँग वा लेखापरीक्षणबाट प्राप्त हाम्रो ज्ञानभन्दा सारभूत रूपमा फरक (Materially Inconsistent) छ कि भनी वा अन्यथा सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण देखिन्छ कि भनी विचार गर्नु पर्दछ ।

यदि हामीले गरेको कार्यको आधारमा, यस लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको मिति अघि प्राप्त अन्य जानकारीमा कुनै सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती (Material Misstatement) रहेको निष्कर्षमा पुग्दछौं भने, हामीले उक्त तथ्य प्रतिवेदन गर्न आवश्यक हुन्छ । हामीसँग यस सम्बन्धमा प्रतिवेदन गर्ने कुनै पनि विषय छैन ।

वित्तीय विवरणहरूप्रति व्यवस्थापनको जिम्मेवारीहरू (Responsibilities of Management for the Financial Statements)^{१५}

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (क) हेर्नुहोस्]

वित्तीय विवरणहरूप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू (Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements)^{१६}

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (क) हेर्नुहोस्]

[लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर र लेखापरीक्षकको नामका साथै लेखापरीक्षण फर्मको नाम र छाप]

[लेखापरीक्षकको ठेगाना]

[मिति]

[यूडिन (UDIN)]

पाँच-वर्षे वित्तीय समीक्षा” आदि) को प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

^{१५} वा कुनै विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दहरू । वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू व्यवस्थापनभन्दा फरक भएको अवस्थामा, यस खण्डको शीर्षकले “शासकिय भूमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरू” वा विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त हुने अन्य शब्दलाई समेत जनाउँदछ ।

^{१६} यस मानसँग मेल खाने लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू सम्बन्धी विवरण अनुसूचीमा समावेश गर्न सकिन्छ वा यदि कानून, नियम वा राष्ट्रिय लेखापरीक्षणमानहरूले स्पष्ट रूपमा अनुमति दिन्छ भने उपयुक्त अधिकारप्राप्त निकायको वेबसाइटमा विवरणको रूपमा राख्न सकिन्छ । यस्तो अवस्थामा अनुसूची वा विवरणको स्थानको सन्दर्भ लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समावेश गर्नु पर्दछ ।

(च) अपरिमार्जित राय र अविच्छिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता (Unmodified Opinion and a Material Uncertainty Related to Going Concern)

(भाग ७ हेर्नुहोस्)

अपरिमार्जित राय र अविच्छिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता विद्यमान छ जुन वित्तीय विवरणहरूमा पर्याप्त रूपमा खुलासा गरिएको छ ।

यस लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको नमुनाको उद्देश्यका लागि, निम्नलिखित परिस्थितिहरू छन् भनी मानिएको छ :

- यथार्थ प्रस्तुतीको खाका प्रयोग गर्ने निकायको वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण हो । लेखापरीक्षण समूह लेखापरीक्षण होइन (अर्थात्, NSA for LCE को भाग १० लागू हुँदैन) ।
- वित्तीय विवरणहरू निकायको व्यवस्थापनद्वारा [लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका (एक सामान्य उद्देश्यको खाका)] अनुसार तयार गरिएका छन् ।
- लेखापरीक्षण अनुबन्धको शर्तहरूले NSA for LCE को भाग ४.४ बमोजिम वित्तीय विवरणहरूको लागि व्यवस्थापनको जिम्मेवारीको विवरणलाई प्रतिबिम्बित गर्दछन् ।
- लेखापरीक्षकले प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा अपरिमार्जित राय उपयुक्त भएको निष्कर्ष निकालेका छन् ।
- लेखापरीक्षणमा लागू हुने सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरू उक्त क्षेत्राधिकार अन्तर्गतका छन् ।
- लेखापरीक्षकले प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा निकालेको निष्कर्ष बमोजिम निकायको अविच्छिन्नताको क्षमतामा महत्वपूर्ण सन्देह उत्पन्न गराउन सक्ने घटनाहरू वा अवस्थाहरूसँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता विद्यमान रहेको छ । उक्त सारभूत अनिश्चितता वित्तीय विवरणहरूमा पर्याप्त रूपमा खुलासा गरिएको छ (NSA for LCE को भाग ८.५ हेर्नुहोस्) ।
- वार्षिक प्रतिवेदनमा कुनै पनि “अन्य जानकारी” प्रतिवेदन गरिएको छैन ।
- वित्तीय विवरणहरूको निरिक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू र वित्तीय विवरणहरूको तयारीको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू एकै हुन् ।
- लेखापरीक्षकसँग स्थानिय कानून अन्तर्गत आवश्यक प्रतिवेदन सम्बन्धी अन्य कुनै जिम्मेवारीहरू छैनन् ।

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT)

श्री [ABC कम्पनीका सेयरधनी महानुभावहरू वा अन्य उपयुक्त सम्बोधन] समक्ष पेश गरिएको स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

राय (Opinion)

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (ड) मा हेर्नुहोस्]

रायको आधार (Basis for Opinion)

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (ड) मा हेर्नुहोस्]

अविछिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता (Material Uncertainty Related to Going Concern)

हामी वित्तीय विवरणमा रहेको टिप्पणी X उपर ध्यानाकर्षण गराउँदछौं, जसले निकायले २०XX असार XX मा समाप्त भएको वर्षमा [रकम] बराबरको खुद नोक्सानी बेहोरेको छ र सो मिति सम्ममा निकायको चालु दायित्वहरू यसको कुल सम्पत्तिभन्दा [रकम] ले बढी रहेको छ। टिप्पणी X मा उल्लेख गरिए अनुसार, यी घटनाहरू वा अवस्थाहरूले, टिप्पणी X मा उल्लेखित अन्य विषयवस्तुहरूसँगको संयोजनमा, निकायको अविछिन्नताको क्षमतामा महत्वपूर्ण सन्देह उत्पन्न गराउन सक्ने सारभूत अनिश्चितता रहेको संकेत गर्दछन्। यस विषयमा हाम्रो राय परिमार्जन गरिएको छैन।

वित्तीय विवरणहरूप्रति व्यवस्थापनको जिम्मेवारीहरू (Responsibilities of Management for the Financial Statements)^{१७}

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (क) हेर्नुहोस्]

वित्तीय विवरणहरूप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू (Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements)^{१८}

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (क) हेर्नुहोस्]

[लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर र लेखापरीक्षकको नामका साथै लेखापरीक्षण फर्मको नाम र छाप]

[लेखापरीक्षकको ठेगाना]

[मिति]

[यूडिन (UDIN)]

^{१७} वा कुनै विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दहरू। वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू व्यवस्थापनभन्दा फरक भएको अवस्थामा, यस खण्डको शीर्षकले “शासकिय भूमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरू” वा विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त हुने अन्य शब्दलाई समेत जनाउँदछ।

^{१८} यस मानसँग मेल खाने लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू सम्बन्धी विवरण अनुसूचीमा समावेश गर्न सकिन्छ वा यदि कानून, नियम वा राष्ट्रिय लेखापरीक्षणमानहरूले स्पष्ट रूपमा अनुमति दिन्छ भने उपयुक्त अधिकारप्राप्त निकायको वेबसाइटमा विवरणको रूपमा राख्न सकिन्छ। यस्तो अवस्थामा अनुसूची वा विवरणको स्थानको सन्दर्भ लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समावेश गर्नु पर्दछ।

(छ) अविछिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चिततामा आधारित कैफियत सहितको राय (Qualified Opinion Based on a Material Uncertainty Related to Going Concern)

(भाग ७ हेर्नुहोस्)

वित्तीय विवरणहरूमा पर्याप्त रूपमा खुलासा नगरिएको अविछिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितताको कारणले व्यक्त गरिएको कैफियत सहितको राय

यस लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको नमुनाको उद्देश्यका लागि, निम्नलिखित परिस्थितिहरू छन् भनी मानिएको छ :

- यथार्थ प्रस्तुतीको खाका प्रयोग गर्ने निकायको वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण हो । लेखापरीक्षण समूह लेखापरीक्षण होइन (अर्थात्, NSA for LCE को भाग १० लागू हुँदैन) ।
- वित्तीय विवरणहरू निकायको व्यवस्थापनद्वारा [लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका (एक सामान्य उद्देश्यको खाका)] अनुसार तयार गरिएका छन् ।
- लेखापरीक्षण अनुबन्धको शर्तहरूले NSA for LCE को भाग ४.४ बमोजिम वित्तीय विवरणहरूको लागि व्यवस्थापनको जिम्मेवारीको विवरणलाई प्रतिबिम्बित गर्दछन् ।
- लेखापरीक्षणमा लागू हुने सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरू उक्त क्षेत्राधिकार अन्तर्गतका छन् ।
- लेखापरीक्षकले प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा निकालेको निष्कर्ष बमोजिम निकायको अविछिन्नताको क्षमतामा महत्वपूर्ण सन्देह उत्पन्न गराउन सक्ने घटनाहरू वा अवस्थाहरूसँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता विद्यमान रहेको छ । वित्तीय विवरणहरूको टिप्पणी YY मा वित्तीय व्यवस्थापन (Financing Arrangements) को परिमाण, म्याद समाप्ति र कुल वित्तीय व्यवस्थापनको बारेमा उल्लेख गरिएको छ, तर वित्तीय विवरणहरूमा पुनः वित्तीय व्यवस्थापन (Refinancing) को प्रभाव वा उपलब्धताको बारेमा उल्लेख गरिएको छैन वा यो अवस्थालाई सारभूत अनिश्चितताको रूपमा चित्रण गरिएको छैन ।
- सारभूत अनिश्चितताको अपर्याप्त खुलासा गरेको कारण वित्तीय विवरणहरूमा सारभूत रूपमा त्रुटिपूर्ण प्रस्तुती रहेको छ । लेखापरीक्षकले यो अपर्याप्त खुलासाको वित्तीय विवरणहरूमा पर्ने प्रभावहरू सारभूत छन् तर वित्तीय विवरणहरूमा व्यापक छैनन् भन्ने निष्कर्ष निकालेका कारण कैफियत सहितको राय व्यक्त गरिएको छ । (NSA for LCE को भाग ८.५ हेर्नुहोस्) ।
- वार्षिक प्रतिवेदनमा कुनै पनि “अन्य जानकारी” प्रतिवेदन गरिएको छैन ।
- वित्तीय विवरणहरूको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू र वित्तीय विवरणहरूको तयारीको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू एकै हुन् ।
- लेखापरीक्षकसँग स्थानिय कानून अन्तर्गत आवश्यक प्रतिवेदन सम्बन्धी अन्य कुनै जिम्मेवारीहरू छैनन् ।

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT)

श्री [ABC कम्पनीका सेयरधनी महानुभावहरू वा अन्य उपयुक्त सम्बोधन] समक्ष पेश गरिएको स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

कैफियत सहितको राय (Qualified Opinion)

हामीले ABC कम्पनी लिमिटेड (निकाय) को वित्तीय विवरणहरूमा संलग्न मिति २०XX असार XX को वित्तीय स्थितिको विवरण (Statement of Financial Position), सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको विस्तृत आयको विवरण (Statement of Comprehensive Income), नगद प्रवाहको विवरण (Statement of Cash Flows), इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण (Statement of Changes in Equity) र प्रमुख लेखा नीतिहरूको सारांश (Summary of Significant Accounting Policies) तथा वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरू (Notes to the Financial Statements) को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, हाम्रो प्रतिवेदनको “कैफियत सहितको रायको आधार” खण्डमा वर्णन गरिएको विषयको अपूर्ण खुलासा (Incomplete Disclosure) बाहेक, संलग्न वित्तीय विवरणहरूले निकायको मिति २०XX असार XX को वित्तीय अवस्था तथा सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको वित्तीय कार्यसम्पादन (Financial Performance) र नगद प्रवाहको अवस्था [लागु हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका] अनुसार सम्पूर्ण सारभूत रूपमा यथार्थ चित्रण गर्दछ वा “सही र निष्पक्ष चित्रण गर्दछ” ।

कैफियत सहितको रायको आधार (Basis for Qualified Opinion)

टिप्पणी YY मा उल्लेख गरिए अनुसार, निकायको वित्तीय व्यवस्थापनहरू (Financing Arrangements) को म्याद २०XX अश्विन १९ मा सकिदैछ र भुक्तानी गर्न बाँकी रहेको रकम उक्त मितिमा भुक्तान गर्नु पर्नेछ । निकायले पुनः सम्भौता गर्न वा वैकल्पिक वित्तीय व्यवस्थापन (Replacement Financing) गर्न सकेको छैन । यस स्थितिले एक सारभूत अनिश्चितता रहेको संकेत गर्दछ, जसले निकायको अविच्छिन्नताको क्षमतामा महत्वपूर्ण सन्देह उत्पन्न गराउन सक्दछ । वित्तीय विवरणहरूले यस विषयलाई पर्याप्त रूपमा खुलासा गरेका छैनन् ।

हामीले कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान (NSA for LCE) अनुसार हाम्रो लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान अन्तर्गत हाम्रा जिम्मेवारीहरू यस प्रतिवेदनको “वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू” खण्डमा थप व्याख्या गरिएका छन् । नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले जारी गरेको “लेखाव्यावसायिकहरूको लागि आचार संहिताको हातेपुस्तक (स्वतन्त्रता सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय मापदण्डहरूसहित) {Handbook of Code of Ethics for Professional Accountants (Including International Independence Standards)} लगायत वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित नेपालमा लागु हुने अन्य आचार संहिताअनुसार हामी यस निकायबाट स्वतन्त्र छौं र यी आवश्यकताहरूअनुसार हामीले हाम्रा अन्य आचार संहिताको जिम्मेवारीहरू पूरा गरेका छौं । हाम्रो लेखापरीक्षणबाट प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणहरूले हाम्रो कैफियत सहितको रायलाई पर्याप्त एवं उपयुक्त

आधार प्रदान गर्ने विषयमा हामी विश्वस्त छौं ।

वित्तीय विवरणहरूप्रति व्यवस्थापनको जिम्मेवारीहरू (Responsibilities of Management for the Financial Statements)^{१९}

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (क) हेर्नुहोस्]

वित्तीय विवरणहरूप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू (Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements)^{२०}

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (क) हेर्नुहोस्]

[लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर र लेखापरीक्षकको नामका साथै लेखापरीक्षण फर्मको नाम र छाप]

[लेखापरीक्षकको ठेगाना]

[मिति]

[यूडिन (UDIN)]

^{१९} वा कुनै विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दहरू । वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू व्यवस्थापनभन्दा फरक भएको अवस्थामा, यस खण्डको शीर्षकले “शासकिय भूमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरू” वा विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त हुने अन्य शब्दलाई समेत जनाउँदछ ।

^{२०} यस मानसँग मेल खाने लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू सम्बन्धी विवरण अनुसूचीमा समावेश गर्न सकिन्छ वा यदि कानून, नियम वा राष्ट्रिय लेखापरीक्षणमानहरूले स्पष्ट रूपमा अनुमति दिन्छ, भने उपयुक्त अधिकारप्राप्त निकायको वेबसाइटमा विवरणको रूपमा राख्न सकिन्छ । यस्तो अवस्थामा अनुसूची वा विवरणको स्थानको सन्दर्भ लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समावेश गर्नु पर्दछ ।

(ज) अविछिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चिततामा आधारित प्रतिकूल राय (Adverse Opinion Based on a Material Uncertainty Related to Going Concern)

(भाग ७ हेर्नुहोस्)

वित्तीय विवरणहरूमा पर्याप्त रूपमा खुलासा नगरिएको अविछिन्नतासँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितताको कारणले व्यक्त गरिएको प्रतिकूल राय

यस लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनको नमुनाको उद्देश्यका लागि, निम्नलिखित परिस्थितिहरू छन् भनी मानिएको छ :

- यथार्थ प्रस्तुतीको खाका प्रयोग गर्ने निकायको वित्तीय विवरणहरूको पूर्ण सेटको लेखापरीक्षण हो । लेखापरीक्षण समूह लेखापरीक्षण होइन (अर्थात्, NSA for LCE को भाग १० लागू हुँदैन) ।
- वित्तीय विवरणहरू निकायको व्यवस्थापनद्वारा [लागू हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका (एक सामान्य उद्देश्यको खाका)] अनुसार तयार गरिएका छन् ।
- लेखापरीक्षण अनुबन्धको शर्तहरूले NSA for LCE को भाग ४.४ बमोजिम वित्तीय विवरणहरूको लागि व्यवस्थापनको जिम्मेवारीको विवरणलाई प्रतिबिम्बित गर्दछन् ।
- लेखापरीक्षणमा लागू हुने सान्दर्भिक नैतिक आवश्यकताहरू उक्त क्षेत्राधिकार अन्तर्गतका छन् ।
- निकायको अविछिन्नताको क्षमतामा महत्वपूर्ण सन्देह उत्पन्न गराउन सक्ने घटनाहरू र परिस्थितिहरूसँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितता विद्यमान रहेको छ र निकाय दिवालिया (Bankrupt) घोषित हुने बारे विचार गरिरहेको छ । वित्तीय विवरणहरूमा सारभूत अनिश्चिततासँग सम्बन्धित आवश्यक खुलासाहरू समावेश गरिएका छैनन् । यस्ता खुलासाहरूको अभावले वित्तीय विवरणहरूमा पर्ने प्रभाव सारभूत र व्यापक (Material and Pervasive) दुवै भएको कारण प्रतिकूल राय व्यक्त गरिएको छ । (NSA for LCE को भाग ८.५ हेर्नुहोस्) ।
- वार्षिक प्रतिवेदनमा कुनै पनि “अन्य जानकारी” प्रतिवेदन गरिएको छैन ।
- वित्तीय विवरणहरूको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू र वित्तीय विवरणहरूको तयारीको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू एकै हुन् ।
- लेखापरीक्षकसँग स्थानिय कानून अन्तर्गत आवश्यक प्रतिवेदन सम्बन्धी अन्य कुनै जिम्मेवारीहरू छैनन् ।

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन (INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT)

श्री [ABC कम्पनीका सेयरधनी महानुभावहरू वा अन्य उपयुक्त सम्बोधन] समक्ष पेश गरिएको स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

प्रतिकूल राय (Adverse Opinion)

हामीले ABC कम्पनी लिमिटेड (निकाय) को वित्तीय विवरणहरूमा संलग्न मिति २०XX असार XX को वित्तीय स्थितिको विवरण (Statement of Financial Position), सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको विस्तृत आयको विवरण (Statement of Comprehensive Income), नगद प्रवाहको विवरण (Statement of Cash Flows), इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण (Statement of Changes in Equity) र प्रमुख लेखा नीतिहरूको सारांश (Summary of Significant Accounting Policies) तथा वित्तीय विवरणका टिप्पणीहरू (Notes to the Financial Statements) को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, हाम्रो प्रतिवेदनको “प्रतिकूल रायको आधार” खण्डमा उल्लिखित जानकारीको अभावका कारण, संलग्न वित्तीय विवरणहरूले निकायको मिति २०XX असार XX को वित्तीय अवस्था तथा सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको वित्तीय कार्यसम्पादन (Financial Performance) र नगद प्रवाहको अवस्था [लागु हुने वित्तीय प्रतिवेदनको खाका] अनुसार सम्पूर्ण सारभूत रूपमा यथार्थ चित्रण गर्दैनन् वा “सही र निष्पक्ष चित्रण गर्दैनन्” ।

प्रतिकूल रायको आधार (Basis for Adverse Opinion)

निकायको वित्तीय व्यवस्थापनहरू (Financing Arrangements) को म्याद समाप्त भई तिर्नुपर्ने बाँकि रकम २०XX असार XX मा तिर्नुपर्ने थियो । सो सम्बन्धमा निकायले पुनः सम्भौता गर्न वा वैकल्पिक वित्तीय व्यवस्थापन (Replacement Financing) गर्न सकेको छैन र दिवालिया घोषित हुनको लागि निवेदन दायर गर्ने विचार गरिरहेको छ । यस स्थितिले निकायको अविच्छिन्नताको क्षमतामा महत्वपूर्ण सन्देह उत्पन्न गराउन सक्ने सारभूत अनिश्चितता रहेको संकेत गर्दछ । वित्तीय विवरणहरूले यस विषयलाई खुलासा गरेका छैनन् ।

हामीले कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान (NSA for LCE) अनुसार हाम्रो लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । कम जटिल निकायहरूका लागि नेपाल लेखापरीक्षणमान अन्तर्गत हाम्रा जिम्मेवारीहरू यस प्रतिवेदनको “वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू” खण्डमा थप व्याख्या गरिएका छन् । नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाले जारी गरेको “लेखाव्यावसायिकहरूको लागि आचार संहिताको हातेपुस्तक (स्वतन्त्रता सम्बन्धी अन्तराष्ट्रिय मापदण्डहरूसहित) {Handbook of Code of Ethics for Professional Accountants (Including International Independence Standards)} लगायत वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित नेपालमा लागु हुने अन्य आचार संहिताअनुसार हामी यस निकायबाट स्वतन्त्र छौं र यी आवश्यकताहरूअनुसार हामीले हाम्रा अन्य आचार संहिताको जिम्मेवारीहरू पूरा गरेका छौं । हाम्रो लेखापरीक्षणबाट प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणहरूले हाम्रो प्रतिकूल रायलाई पर्याप्त एवं उपयुक्त आधार प्रदान गर्ने विषयमा हामी विश्वस्त छौं ।

वित्तीय विवरणहरूप्रति व्यवस्थापनको जिम्मेवारीहरू (Responsibilities of Management for the Financial Statements)^{२१}

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (क) हेर्नुहोस्]

वित्तीय विवरणहरूप्रति लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू (Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements)^{२२}

[माथिको प्रतिवेदनको नमुना (क) हेर्नुहोस्]

[लेखापरीक्षकको हस्ताक्षर र लेखापरीक्षकको नामका साथै लेखापरीक्षण फर्मको नाम र छाप]

[लेखापरीक्षकको ठेगाना]

[मिति]

[यूडिन (UDIN)]

^{२१} वा कुनै विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त अन्य शब्दहरू । वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको निरीक्षणको लागि जिम्मेवार व्यक्तिहरू व्यवस्थापनभन्दा फरक भएको अवस्थामा, यस खण्डको शीर्षकले “शासकिय भूमिका वहन गर्ने जिम्मेवार व्यक्तिहरू” वा विशेष क्षेत्राधिकारको कानुनी खाकाको सन्दर्भमा उपयुक्त हुने अन्य शब्दलाई समेत जनाउँदछ ।

^{२२} यस मानसँग मेल खाने लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीहरू सम्बन्धी विवरण अनुसूचीमा समावेश गर्न सकिन्छ वा यदि कानून, नियम वा राष्ट्रिय लेखापरीक्षणमानहरूले स्पष्ट रूपमा अनुमति दिन्छ, भने उपयुक्त अधिकारप्राप्त निकायको वेबसाइटमा विवरणको रूपमा राख्न सकिन्छ । यस्तो अवस्थामा अनुसूची वा विवरणको स्थानको सन्दर्भ लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा समावेश गर्नु पर्दछ ।